

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1
Αποστολή των Α.Ε.Ι.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 1268/1982 (ΦΕΚ 87 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), που έχουν ως αποστολή:

α) Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργούν τις τέχνες και τον πολιτισμό.

β) Να συμβάλλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες όλων των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και με σεβασμό στις πανανθρώπινες αξίες της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης.

γ) Να ανταποκρίνονται στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών, μορφωτικών και αναπτυξιακών αναγκών της κοινωνίας με προσήλωση στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

δ) Να διαμορφώνουν τις απαραίτητες συνθήκες για την αναζήτηση και διάδοση νέας γνώσης και ανάδειξη νέων ερευνητών, επιδιώκοντας συνεργασίες με άλλα Α.Ε.Ι. και ερευνητικούς φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, και να συμμετέχουν στην αξιοποίηση της γνώσης και του ανθρώπινου δυναμικού για την ευημερία της χώρας και της διεθνούς κοινότητας.

ε) Να συμβάλλουν στην εμπέδωση της ισότητας των φύλων και της ισοπολιτείας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Για την εκπλήρωση της αποστολής τους τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να διασφαλίζουν και να βελτιώνουν με κάθε πρόσφορο τρόπο την ποιότητα των

υπηρεσιών που προσφέρουν και να δημοσιοποιούν στο κοινωνικό σύνολο με κάθε δυνατή διαφάνεια όλες τις δραστηριότητές τους.»

Άρθρο 2

Διάρθρωση των Α.Ε.Ι.

1. α) Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος, είναι τα ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης, η οποία αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς: αα) τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών και ββ) τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής & Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.

β) Τα εδάφια α) και γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 2916/2001 (ΦΕΚ 114 Α') καταργούνται.

2. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο όρος «Πανεπιστήμια», νοούνται τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.

Άρθρο 3

Ακαδημαϊκές ελευθερίες και Ακαδημαϊκό Άσυλο

Το άρθρο 2 του ν. 1268/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Ακαδημαϊκές ελευθερίες και Ακαδημαϊκό Άσυλο

1. Στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κατοχυρώνεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και διδασκαλία καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών.

2. Δεν επιτρέπεται η επιβολή ορισμένων μόνο επιστημονικών απόψεων και ιδεών και η διεξαγωγή απόρρητης έρευνας.

3. Το ακαδημαϊκό άσυλο αναγνωρίζεται για την κατοχύρωση των ακαδημαϊκών ελευθεριών και για την προστασία του δικαιώματος στη γνώση, τη μάθηση και την εργασία όλων ανεξαιρέτως των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας των Α.Ε.Ι., και των εργαζομένων σε αυτά, έναντι οποιουδήποτε επιχειρεί να το καταλύσει.

4. Το ακαδημαϊκό άσυλο καλύπτει όλους τους χώρους του Α.Ε.Ι. στους οποίους γίνεται εκπαίδευση και έρευνα. Οι χώροι αυτοί καθορίζονται με απόφαση και ευθύνη της Συγκλήτου για τα Πανεπιστήμια και της Συνέλευσης για τα Τ.Ε.Ι.. Δεν επιτρέπεται η επέμβαση δημόσιας δύναμης στους παραπάνω χώρους, παρά μόνο κατόπιν πρόσκλησης ή άδειας του αρμόδιου οργάνου του ιδρύματος και με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής αρχής.

5. Αρμόδιο όργανο για την πρόσκληση ή άδεια της προηγούμενης παραγράφου είναι το Πρυτανικό Συμβούλιο για τα Πανεπιστήμια και το Συμβούλιο για τα Τ.Ε.Ι., με δικαίωμα ψήφου όλων των μελών τους. Τα όργανα αυτά συνέρχονται άμεσα, αυτεπαγγέλτως ή μετά από καταγγελία. Το αρμόδιο όργανο αποφασίζει κατά πλειοψηφία, τηρουμένων των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου ιδρύματος και του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

6. Επέμβαση δημόσιας δύναμης χωρίς την άδεια του αρμοδίου οργάνου του Α.Ε.Ι. επιτρέπεται μόνον εφόσον διαπράττονται αυτόφωρα κακουργήματα ή αυτόφωρα εγκλήματα κατά της ζωής.

7. Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου αυτού για το ακαδημαϊκό άσυλο τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών μετά από έγκληση του αρμοδίου οργάνου της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού, ή της Συγκλήτου για τα Πανεπιστήμια και της Συνέλευσης για τα Τ.Ε.Ι..»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 4

Εσωτερικοί Κανονισμοί λειτουργίας των Α.Ε.Ι.

1. α) Εντός ενός έτους από τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κάθε Α.Ε.Ι. υποχρεούται να καταρτίσει Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού ή, αν ήδη έχει, να προσαρμόσει τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του, ώστε να περιέχει τουλάχιστον όλες τις προβλεπόμενες από τον νόμο αυτό ρυθμίσεις, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των Σχολών ή Τμημάτων του. Με προεδρικό διάταγμα που

εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εγκρίνεται ο Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας του κάθε Α.Ε.Ι..

β) Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν. 2083/1992 (ΦΕΚ 159 Α') καταργείται.

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 5 του ν. 2083/1992 αντικαθίσταται ως εξής: «4. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Ε.Σ.Υ.Π., εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταρτίζεται πρότυπος Γενικός Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας των Α.Ε.Ι., ο οποίος ισχύει, εν όλω ή συμπληρωματικά, μέχρι την προσαρμογή των υπαρχόντων ή την κατάρτιση νέων Εσωτερικών Κανονισμών λειτουργίας των Α.Ε.Ι.. Μετά την ισχύ του πρότυπου Γενικού Εσωτερικού Κανονισμού, εάν κάποιος Α.Ε.Ι. δεν τον τηρήσει ή δεν καταρτίσει οικείο Εσωτερικό Κανονισμό, απαγορεύεται η έκδοση κάθε διοικητικής πράξης για προκήρυξη θέσεων μελών Δ.Ε.Π., διορισμό κάθε είδους προσωπικού ή άλλες κανονιστικές πράξεις ή αποφάσεις ζωτικού ενδιαφέροντος που αφορούν το συγκεκριμένο Α.Ε.Ι., μέχρι αυτό να ανταποκριθεί στις ανωτέρω υποχρεώσεις του.»

3 Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του Ν. 2083/1992 προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια ως εξής:

«ιβ) Τους κανόνες δεοντολογίας όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και τη διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της τήρησής τους.

ιγ) Τους κανόνες λειτουργίας των συλλογικών οργάνων και των κωλυμάτων συμμετοχής σε αυτά ή σε ερευνητικά ή άλλα προγράμματα.

ιδ) Τη λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών και την άσκηση καθηκόντων Συμβούλων σπουδών από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π..

ιε) Τους γενικούς κανόνες λειτουργίας των Βιβλιοθηκών, Σπουδαστηρίων και Αναγνωστηρίων του ιδρύματος.

ιστ) Την έκταση, τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών στους φοιτητές.

ιζ) Τη φύλαξη του ιδρύματος και της περιουσίας του με τον προσφορότερο τρόπο.

ιη) Το ποσοστό αναλογίας μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγομένων μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών και τις προϋποθέσεις της δυνατότητας συμμετοχής των φοιτητών σε όλες τις εξεταστικές περιόδους.

ιθ) Τη διαδικασία κατάρτισης και αναθεώρησης του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος και του ετήσιου απολογισμού.

κ) Την εξειδίκευση προϋποθέσεων και διαδικασιών εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης μέλους Δ.Ε.Π. ή Ε.Π..

κα) Τον τρόπο ορισμού εκπροσώπων μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. κάθε Τομέα στη Γενική Συνέλευση Τμήματος.

κβ) Τη σύνθεση της γραμματείας υποστήριξης του Γραμματέα του Ιδρύματος.

κγ) Τα προσόντα, τις διαδικασίες επιλογής και τις αρμοδιότητες του Γραμματέα του Ιδρύματος.

κδ) Τον τρόπο διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών για ανάδειξη συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος.

κε) Την ενσωμάτωση της απόφασης του αρμοδίου οργάνου του Α.Ε.Ι. για τον καθορισμό των χώρων του Α.Ε.Ι. που καλύπτονται από το ακαδημαϊκό άσυλο, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ν. 1268/1982, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.»

Άρθρο 5

Ακαδημαϊκός-Αναπτυξιακός Προγραμματισμός

1. Κάθε Α.Ε.Ι., στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού του για την επίτευξη της αποστολής και των ειδικότερων στόχων του, συντάσσει τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα που κινείται εντός των προβλεπόμενων ορίων του κρατικού προϋπολογισμού και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για την ανώτατη εκπαίδευση. Το πρόγραμμα αυτό συντάσσεται από τη Σύγκλητο κάθε Πανεπιστημίου ή τη Συνέλευση κάθε Τ.Ε.Ι., μετά από γνώμη των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του οικείου Ιδρύματος.

2. Τα τετραετή ακαδημαϊκά-αναπτυξιακά προγράμματα αποτελούν συνιστώσα της γενικότερης ανάπτυξης της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα και αναφέρονται, τουλάχιστον, στα ακόλουθα θέματα:

α) Στον καθορισμό, την ιεράρχηση και κατά προτεραιότητα επιδίωξη των στόχων κάθε ακαδημαϊκής μονάδας.

β) Στον προσδιορισμό, τον προγραμματισμό και τα μέτρα για την ανάπτυξη και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων κάθε Α.Ε.Ι..

γ) Στην ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού.

δ) Στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

ε) Στο συντονισμό των ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του Α.Ε.Ι. με τις αντίστοιχες εξελίξεις σε Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής και ιδιαίτερα με τις εξελίξεις και τις προοπτικές στον ακαδημαϊκό χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Ως προς το οικονομικό σκέλος, το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Α.Ε.Ι. εξειδικεύεται:

α) Στις λειτουργικές δαπάνες.

β) Στις επενδύσεις.

γ) Σε όλο το προσωπικό κάθε κατηγορίας.

δ) Στην πλήρη καταγραφή και αξιοποίηση της περιουσίας του Α.Ε.Ι..

ε) Στον προγραμματισμό της χρηματοδότησης από άλλες πηγές, εκτός του κρατικού προϋπολογισμού.

4. Ο προγραμματισμός για τα ανωτέρω θέματα εξειδικεύεται και εκτελείται κάθε φορά σε ετήσια βάση, μετά από έγκριση του απολογισμού του προηγούμενου έτους. Ο απολογισμός κάθε έτους καταρτίζεται και εγκρίνεται σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι., και υποβάλλεται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, το αργότερο μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Η διαδικασία της έγκρισης του απολογισμού από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ολοκληρώνεται εντός δύο μηνών από την υποβολή του. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ο απολογισμός θεωρείται εγκεκριμένος.

5. Η πρόταση για το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα υποβάλλεται από κάθε Α.Ε.Ι. στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του προηγούμενου έτους από το οποίο αρχίζει το πρόγραμμα αυτό. Για την εκτίμηση της πρότασης για το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα, εκ μέρους του Υπουργού

Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, η συμμόρφωση προς τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης, σύμφωνα με τον ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189 Α'). Εφόσον, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών, εγκριθεί ως προς το οικονομικό σκέλος το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα, υπογράφεται μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του αντίστοιχου Α.Ε.Ι. δεσμευτική προγραμματική συμφωνία ως προς την πραγματοποίηση των στόχων του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Εάν, με ευθύνη του Α.Ε.Ι., δεν υπάρξει τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα, αναστέλλεται κάθε κρατική χρηματοδότηση προς το Α.Ε.Ι. με εξαίρεση τους πόρους για τη μισθοδοσία όλων των κατηγοριών προσωπικού, για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών, και για τη φοιτητική μέριμνα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

6. Στο πλαίσιο του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος και των συναφθεισών προγραμματικών συμφωνιών, οι πιστώσεις που χορηγούνται κάθε έτος από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την πλήρωση νέων θέσεων του κάθε είδους προσωπικού κατανέμονται στα Τμήματα, για τα μεν Πανεπιστήμια με απόφαση της Συγκλήτου και για τα Τ.Ε.Ι. με απόφαση της Συνέλευσης.

7. Οι πιστώσεις που διατίθενται κατ' έτος σε κάθε Α.Ε.Ι., στα πλαίσια του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος, για την πρόσληψη προσωπικού, μπορούν να διατεθούν είτε για πρόσληψη μέλους Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., αναλόγως των αναγκών του οικείου Α.Ε.Ι..

8. Εξαιρούνται των κατά τα ανωτέρω διαδικασιών προγραμματισμού νέων θέσεων, οι περιπτώσεις προκηρύξεων θέσεων για εξέλιξη των υπηρετούντων κάθε φορά μελών Δ.Ε.Π. και Ε.Π., για τις οποίες ακολουθούνται οι ήδη ισχύουσες διαδικασίες.

9. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Μέχρι την εφαρμογή του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος, διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 6Α του Ν.

2083/1992 για τα Πανεπιστήμια και της παραγράφου 7 του άρθρου 16 του 1404/1983 για τα Τ.Ε.Ι., όπως αυτές ισχύουν.

Άρθρο 6

Γραμματέας του Α.Ε.Ι.

1. Σε κάθε Α.Ε.Ι. συνιστάται μία οργανική θέση Γραμματέα του Ιδρύματος για την καλύτερη εξυπηρέτηση του έργου των οργάνων και τον αποτελεσματικότερο συντονισμό και διεύθυνση του έργου των οικονομικών και διοικητικών υπηρεσιών του Α.Ε.Ι..

2. Ο Γραμματέας του Ιδρύματος είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και διορίζεται, μετά από προκήρυξη και εκλογή από τη Σύγκλητο του οικείου Πανεπιστημίου ή τη Συνέλευση του οικείου Τ.Ε.Ι., με πράξη του Πρύτανη του οικείου Πανεπιστημίου ή του Προέδρου του οικείου Τ.Ε.Ι.. Η διαδικασία εκλογής και διορισμού ελέγχεται ως προς τη νομιμότητα της, από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι αποδοχές του Γραμματέα του Ιδρύματος καθορίζονται στο ύψος των πάσης φύσεως αποδοχών που προβλέπονται κάθε φορά για Γενικό Διευθυντή Υπουργείου. Εάν ο εκλεγείς στη θέση του Γραμματέα του Ιδρύματος προέρχεται από φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, και οι συνολικές αποδοχές του ήταν μεγαλύτερες από τις αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο, οι πάσης φύσεως αποδοχές του καθορίζονται στο ύψος των πάσης φύσεως αποδοχών του που ελάμβανε από το φορέα προέλευσης του. _-

3. Ο Γραμματέας του Ιδρύματος διορίζεται με τετραετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί, με όμοιο τρόπο, για μία μόνο φορά. Η θέση επαναπροκηρύσσεται σε περίπτωση: α) πρόωρης λήξης της θητείας, β) μη ανανέωσης της θητείας από τη Σύγκλητο του οικείου Πανεπιστημίου ή τη Συνέλευση του οικείου Τ.Ε.Ι. και γ) συμπλήρωσης δύο πλήρων θητειών.

4. Ο Γραμματέας του Ιδρύματος αποχωρεί αυτοδικαίως μετά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του. Επιτρέπεται η πρόωρη λήξη της θητείας του με αιτιολογημένη απόφαση της Συγκλήτου του οικείου Πανεπιστημίου ή της Συνέλευσης του οικείου Τ.Ε.Ι. για σπουδαίο λόγο σχετικό με την άσκηση των καθηκόντων του, αζημίως για το ίδρυμα και το Δημόσιο.

5. Τον Γραμματέα του Ιδρύματος επικουρεί στο έργο του γραμματεία, η σύνθεση και ο τρόπος στελέχωσης της οποίας καθορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Ιδρύματος.

6. Τα προσόντα και οι διαδικασίες επιλογής, με βάση αξιολογική κατάταξη, για την πλήρωση των θέσεων των Γραμματέων των Α.Ε.Ι. καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του οικείου Α.Ε.Ι..

7. Οι αρμοδιότητες του Γραμματέα του Ιδρύματος περιλαμβάνουν ιδίως:

α) Τη διοικητική εποπτεία και το συντονισμό των διοικητικών, οικονομικών και τεχνικών υπηρεσιών του οικείου Α.Ε.Ι. και την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον εσωτερικό κανονισμό του Ιδρύματος και την κείμενη νομοθεσία.

β) Τη χωρίς ψήφο συμμετοχή του στη Σύγκλητο και το Πρυτανικό Συμβούλιο για τα Ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα, ή τη Συνέλευση και το Συμβούλιο για τα Ιδρύματα του τεχνολογικού τομέα.

γ) Τη μέριμνα για την εκτέλεση των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του Α.Ε.Ι. και την τήρηση του εσωτερικού κανονισμού του.

δ) Τις αρμοδιότητες που του εκχωρούν άλλα όργανα διοίκησης του Α.Ε.Ι., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τον εσωτερικό κανονισμό του Ιδρύματος.

Ο Γραμματέας του Ιδρύματος λογοδοτεί στη Σύγκλητο του οικείου Πανεπιστημίου ή τη Συνέλευση του οικείου Τ.Ε.Ι., εποπτεύεται και υπόκειται στον έλεγχο του Πρύτανη ή του Προέδρου του Τ.Ε.Ι. αντίστοιχα, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

8. Οι θέσεις των Γραμματέων των Α.Ε.Ι. προκηρύσσονται υποχρεωτικά εντός δύο μηνών από την έγκριση πίστωσης σε κάθε ίδρυμα για την πλήρωση της θέσης αυτής. Μετά την πλήρωση των θέσεων των Γραμματέων των Α.Ε.Ι. και την ανάληψη καθηκόντων τους, οι θέσεις των προϊσταμένων γραμματείας κάθε ιδρύματος καταργούνται. Αν οι κάτοχοι των θέσεων αυτών προέρχονται από τον δημόσιο τομέα, επανέρχονται αυτοδικαίως στις οργανικές τους θέσεις και εξελίσσονται βαθμολογικά και μισθολογικά σε αυτές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, λαμβανομένου υπόψη και του χρόνου προϋπηρεσίας τους ως προϊσταμένων γραμματείας που λογίζεται σε κάθε περίπτωση για την περαιτέρω βαθμολογική τους εξέλιξη ως προϋπηρεσία σε θέση προϊσταμένου

διεύθυνσης. Τα πρόσωπα αυτά έχουν δικαίωμα να κριθούν για εξέλιξη σε θέση προϊσταμένου γενικής διεύθυνσης, εκτός αν αποχωρούν από την υπηρεσία, οπότε συνταξιοδοτούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και με τις αποδοχές του βαθμού της οργανικής θέσης τους.

Άρθρο 7

Ρυθμίσεις οικονομικού περιεχομένου

1. Η θεώρηση των χρηματικών ενταλμάτων από τον αρμόδιο Πάρεδρο ή Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την εκκαθάριση των δαπανών των Α.Ε.Ι. περιορίζεται αυστηρά σε έλεγχο νομιμότητας των δαπανών και δεν περιλαμβάνει σε καμία περίπτωση και έλεγχο της σκοπιμότητάς τους.

2. Τα Α.Ε.Ι. επιχορηγούνται από το Κράτος για την εκπλήρωση της αποστολής τους με βάση γενικές αρχές που καθορίζονται σε συνεργασία μεταξύ Κράτους και ιδρυμάτων, λαμβανομένων υπόψη και των τετραετών ακαδημαϊκών-αναπτυξιακών προγραμμάτων τους και των συναφθεισών προγραμματικών συμφωνιών.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορούν να μεταφέρονται, κατά την χρονική περίοδο εφαρμογής του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος τους, από Α.Ε.Ι. σε Α.Ε.Ι., πόροι που έχουν συμπεριληφθεί στο τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα τους, εφόσον παρουσιάζονται καθυστερήσεις στην εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορούν να μεταφέρονται, στα πλαίσια του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος του κάθε Α.Ε.Ι., πόροι από ένα οικονομικό έτος σε επόμενο, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης της Συγκλήτου του οικείου Πανεπιστημίου ή της Συνέλευσης του οικείου Τ.Ε.Ι..

5. Με απόφαση της Συγκλήτου του οικείου Πανεπιστημίου ή της Συνέλευσης του οικείου Τ.Ε.Ι. μπορούν, εντός του ίδιου οικονομικού έτους, να μεταφέρονται πόροι από οποιονδήποτε κωδικό του ετήσιου προϋπολογισμού λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος σε άλλο κωδικό του ίδιου

προϋπολογισμού. Οι πόροι που μεταφέρονται δεν μπορούν να ξεπερνούν το 20% του ετήσιου προϋπολογισμού λειτουργικών εξόδων. Ανάλογη διαδικασία μεταφοράς μεταξύ κωδικών μπορεί να γίνει και στον ετήσιο προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του Ιδρύματος, με όριο μεταφερόμενων πόρων το 20% του ετήσιου προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.

6. Δημιουργείται σύστημα Εσωτερικού Δημοσιονομικού Ελέγχου σε κάθε Α.Ε.Ι. προκειμένου να αντιμετωπιστούν κίνδυνοι που συνδέονται με την οικονομική διαχείριση. Προς το σκοπό αυτό, τα καθήκοντα του οργάνου του κάθε Α.Ε.Ι. που έχει την πρωτοβουλία έκδοσης πράξης με δημοσιονομικές συνέπειες διακρίνονται από τα καθήκοντα του οργάνου που ελέγχουν την πράξη αυτή. Ο δημοσιονομικός έλεγχος ασκείται πριν και μετά τη διενέργεια της πράξης αυτής από διαφορετικά όργανα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού και ιδιαίτερα το υπηρεσιακό καθεστώς των στελεχών που θα καλύψουν το σύστημα Εσωτερικού Δημοσιονομικού Ελέγχου, ο διορισμός τους, οι αρμοδιότητές τους, η λειτουργική ανεξαρτησία τους, και τα προσόντα τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 8

Εκλογή αρχών διοίκησης Α.Ε.Ι. - Τμημάτων

1. Το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του ν. 1268/1982, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις εκλέγονται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων που απαρτίζεται από το σύνολο: i) των μελών Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου, ii) των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Πανεπιστημίου και iii) των Βοηθών, Επιστημονικών Συνεργατών και Επιμελητών, των μελών του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΕΔΙΠ), των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) και του Διοικητικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου. Το

ποσοστό των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος συνδυασμός υπολογίζεται από το άθροισμα των ποσοστών που έλαβε ο συνδυασμός από καθεμιά από τις τρεις κατηγορίες εκλεκτόρων, τούτων πολλαπλασιαζόμενων με τους συντελεστές βαρύτητας 0,50, 0,40 και 0,10 αντίστοιχα και ανεξάρτητα από το ποσοστό προσέλευσης της κάθε κατηγορίας εκλεκτόρων. Ειδικότερες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Ν. 2083/1992, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο Πρόεδρος του Τμήματος και ο αναπληρωτής του εκλέγονται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων που απαρτίζεται από το σύνολο: i) των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ii) των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος και iii) των Βοηθών, Επιστημονικών Συνεργατών και Επιμελητών, των μελών του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΕΔΙΠ) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Τμήματος. Το ποσοστό των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος υπολογίζεται από το άθροισμα των ποσοστών που έλαβε ο υποψήφιος από καθεμιά από τις τρεις κατηγορίες εκλεκτόρων, τούτων πολλαπλασιαζόμενων με τους συντελεστές βαρύτητας 0,55, 0,40 και 0,05 αντίστοιχα και ανεξάρτητα από το ποσοστό προσέλευσης της κάθε κατηγορίας εκλεκτόρων. Ειδικότερες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.»

3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 1404/1983 (ΦΕΚ 173 Α') οι φράσεις «εκπρόσωπους των σπουδαστών του τμήματος» και «εκπροσώπους του Ε.Τ.Π. του τμήματος» αντικαθίστώνται αντιστοίχως με τις φράσεις «το σύνολο των σπουδαστών του τμήματος» και «το σύνολο του Ε.Τ.Π. του τμήματος».

4. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 12 του ν. 1404/1983 (ΦΕΚ 173 Α') η φράση «εκπροσώπους του Δ.Π. του Τ.Ε.Ι.» αντικαθίσταται με τη φράση «το σύνολο Δ.Π. του Τ.Ε.Ι.».

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 9

Αναδιάρθρωση και Δημιουργία Σχολών και Τμημάτων

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται εντός ενός έτους από τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση της Συγκλήτου του οικείου Πανεπιστημίου ή της Συνέλευσης του οικείου Τ.Ε.Ι., και γνώμη του Ε.Σ.Υ.Π., προβλέπεται η δυνατότητα Τμημάτων που καλύπτουν εν όλω ή εν μέρει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης στο ίδιο Α.Ε.Ι. να εντάσσονται σε υφιστάμενες Σχολές ή από κοινού με άλλα Τμήματα σε νέες Σχολές. Επιτρέπεται και η αναδιάρθρωση υφιστάμενων Σχολών ή η ένταξη Τμημάτων υφιστάμενων Σχολών σε νέες Σχολές, όπως και η συγχώνευση Τμημάτων συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των εδαφίων β) και γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 48 του ν. 1404/1983.

2. Η διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου είναι υποχρεωτική για όσα Α.Ε.Ι. έχουν άνω των είκοσι πέντε τμημάτων.

3. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 1268/1982 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η πρόταση της Συγκλήτου συνοδεύεται απαραίτητως από ειδικές μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας και από οικονομοτεχνική μελέτη που ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές που συντάσσει το αρμόδιο Συμβούλιο του Ε.Σ.Υ.Π. Η πρόταση αναφέρεται ακόμη, προκειμένου για την ίδρυση νέας Σχολής ή Τμήματος, στην εξειδίκευση των γνωστικών τους αντικειμένων, των βασικών στοιχείων τους (τμήματα, τομείς, γνωστικά αντικείμενα των τομέων), στα ενδεικτικά προγράμματα σπουδών και στις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων τους».

4. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν. 1404/1983 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η πρόταση των οικείων Τ.Ε.Ι. συνοδεύεται απαραίτητως από ειδικές μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας και από οικονομοτεχνική μελέτη που ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές των αντίστοιχων πρότυπων μελετών που συντάσσει το αρμόδιο Συμβούλιο του Ε.Σ.Υ.Π. Η πρόταση αναφέρεται ακόμη, προκειμένου για την ίδρυση νέας Σχολής ή Τμήματος, στην εξειδίκευση των γνωστικών τους αντικειμένων, των βασικών στοιχείων τους (τμήματα, τομείς,

γνωστικά αντικείμενα των τομέων), στα ενδεικτικά προγράμματα σπουδών και στις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων τους».

Άρθρο 10

Γενική Αρμοδιότητα Τμημάτων

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος σε κάθε Α.Ε.Ι. είναι αρμόδια για οποιοδήποτε θέμα που αφορά στο Τμήμα, για το οποίο δεν ορίζεται ρητώς αρμοδιότητα άλλου οργάνου του Τμήματος.

Άρθρο 11

Επιτροπή Δεοντολογίας

Για την τήρηση και εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό, συνιστάται σε κάθε Α.Ε.Ι. Επιτροπή Δεοντολογίας που αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ως Πρόεδρο, και τους Κοσμήτορες των Σχολών για τα Πανεπιστήμια ή από τον Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Θεμάτων, ως Πρόεδρο, και τους Διευθυντές των Σχολών για τα Τ.Ε.Ι.. Όπου δεν υπάρχουν Σχολές στην Επιτροπή μετέχουν οι Πρόεδροι των Τμημάτων για τα Πανεπιστήμια ή οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων για τα Τ.Ε.Ι.. Ο τρόπος λειτουργίας, η διαδικασία και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Δεοντολογίας ρυθμίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Άρθρο 12

Υπηρεσίες υποστήριξης - Σύμβουλοι σπουδών

1. Σε κάθε Τμήμα προβλέπεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. η σύσταση και λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών και σπουδαστών με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή μετάβαση από τη

δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την υποστήριξη φοιτητών και σπουδαστών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους.

2. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης κάθε Τμήματος ανατίθενται, εκ περιτροπής, καθήκοντα Συμβούλων σπουδών σε μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. για ένα ακαδημαϊκό έτος. Έργο των Συμβούλων σπουδών είναι η καθοδήγηση και η παροχή κατευθύνσεων και συμβουλών στους φοιτητές και σπουδαστές για την πρόοδο και την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους. Τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. υποχρεούνται να συνδράμουν τους Συμβούλους σπουδών στο έργο τους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους οι Σύμβουλοι σπουδών διευκολύνονται στην άσκηση των καθηκόντων τους με απαλλαγή ή περιορισμό από διοικητικά καθήκοντα.

Άρθρο 13

Ανταποδοτικές υποτροφίες - Εκπαιδευτικά δάνεια

1. Σε φοιτητές ή σπουδαστές προπτυχιακού επιπέδου μπορούν να παρέχονται από τα ιδρύματα στα οποία φοιτούν, ανταποδοτικές υποτροφίες με υποχρέωση, εκ μέρους των φοιτητών, να προσφέρουν εργασία με μερική απασχόληση, μέχρι σαράντα ώρες μηνιαίως σε υπηρεσίες του Πανεπιστημίου ή του Τ.Ε.Ι.. Η έκταση, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης των ανταποδοτικών υποτροφιών καθορίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό.

2. Οι φοιτητές ή σπουδαστές που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν άτοκα εκπαιδευτικά δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα της χώρας που επιθυμούν, εφόσον έχουν εξεταστεί με επιτυχία σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του προηγούμενου εξαμήνου από το εξάμηνο στο οποίο φοιτούν και δεν έχουν υπερβεί τον ανώτατο χρόνο σπουδών. Το ποσό του δανείου θα καταβάλλεται τμηματικά στους δικαιούχους στο τέλος κάθε εξαμήνου, ανάλογα με την πρόοδο των σπουδών τους ανά εξάμηνο. Η αποπληρωμή των δανείων γίνεται τμηματικά με ευνοϊκούς όρους μετά από πενταετή άσκηση επαγγέλματος και σε κάθε περίπτωση σε δεκαπέντε έτη από τη λήψη του συνολικού ποσού του δανείου. Η διαδικασία και οι λεπτομέρειες χορήγησης των εκπαιδευτικών δανείων

καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 14

Ανώτατη διάρκεια φοίτησης - Τριμελείς εξεταστικές επιτροπές

1. α) Από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης στις προπτυχιακές σπουδές δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του τμήματος, προσαυξανόμενο κατά 100%. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου για τα Πανεπιστήμια, και της Συνέλευσης για τα Τ.Ε.Ι., ύστερα από πλήρως αιτιολογημένη εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και σχετική αίτηση φοιτητή, η παράταση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης του αιτούντος, μέχρι δύο εξάμηνα.

β) Οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα να διακόψουν με έγγραφη αίτησή τους στη Γραμματεία του οικείου Τμήματος, τις σπουδές τους για όσα εξάμηνα, συνεχόμενα ή μη, επιθυμούν, και πάντως όχι περισσότερα από το ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών. Τα εξάμηνα αυτά δεν θα προσμετρώνται στην παραπάνω ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Οι φοιτητές που διακόπτουν κατά τα ανωτέρω τις σπουδές τους, δεν έχουν τη φοιτητική ιδιότητα καθ' όλο το χρονικό διάστημα διακοπής των σπουδών τους. Μετά τη λήξη της διακοπής σπουδών οι φοιτητές επανέρχονται στο Τμήμα.

γ) Μετά την πάροδο της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, ο φοιτητής θεωρείται ότι έχει απολέσει αυτοδικαίως τη φοιτητική ιδιότητα. Η απώλεια της φοιτητικής ιδιότητας επέρχεται και σε περίπτωση θανάτου του φοιτητή. Για την απώλεια της φοιτητικής ιδιότητας εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τη Γραμματεία του οικείου Τμήματος, με την οποία βεβαιώνονται και τα μαθήματα, στα οποία ο φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς.

δ) Φοιτητές που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι εγγεγραμμένοι σε Α.Ε.Ι. της χώρας και δεν έχουν συμπληρώσει ακόμη τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του τμήματος, μπορούν να

συνεχίσουν τις σπουδές τους μέχρι τη συμπλήρωση του ελάχιστου αυτού αριθμού εξαμήνων και πέραν αυτού επί πέντε επιπλέον ακαδημαϊκά έτη. Φοιτητές που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έχουν ήδη συμπληρώσει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του τμήματος, μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους επί πέντε ακόμη ακαδημαϊκά έτη, αρχόμενα από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ε) Φοιτητές που, κατά τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έχουν ήδη υπερβεί το παραπάνω ανώτατο όριο φοίτησης, καλούνται εγγράφως από το οικείο Α.Ε.Ι. να δηλώσουν εγγράφως εάν επιθυμούν τη συνέχιση των σπουδών τους. Σε περίπτωση καταφατικής δήλωσης μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους επί πέντε ακόμη ακαδημαϊκά έτη, αρχόμενα από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Διαφορετικά διαγράφονται από τα μητρώα του οικείου Α.Ε.Ι. και στερούνται της φοιτητικής ιδιότητας. Για την απώλεια της φοιτητικής ιδιότητας εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τη Γραμματεία του οικείου Τμήματος, με την οποία βεβαιώνονται και τα μαθήματα, στα οποία ο φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς.

2. Για τους φοιτητές που θα εγγραφούν με οποιονδήποτε τρόπο σε Α.Ε.Ι. της χώρας από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δεν επιτρέπεται η επιλογή και εξέταση υποχρεωτικών μαθημάτων ανωτέρων εξαμήνων αν δεν έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε υποχρεωτικά μαθήματα κατωτέρων εξαμήνων, η γνώση των οποίων σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος μετά από εισήγηση των οικείων Τομέων, είναι επιστημονικά απαραίτητη για την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση υποχρεωτικών μαθημάτων ανωτέρων εξαμήνων σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών και το αντίστοιχο ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος.

3. α) Μετά από αποτυχία στην εξέταση υποχρεωτικού μαθήματος της προηγούμενης παραγράφου, η γνώση του οποίου είναι επιστημονικά απαραίτητη για την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση υποχρεωτικών μαθημάτων ανωτέρων εξαμήνων, ο φοιτητής έχει το δικαίωμα εγγραφής στο ίδιο μάθημα σε επόμενο εξάμηνο. Εφόσον αποτύχει στην εξέταση του τέλους του εξαμήνου, έχει το δικαίωμα να ζητήσει με αίτησή του, η οποία

υποβάλλεται εγγράφως ένα μήνα τουλάχιστον πριν την εξέταση, να εξεταστεί στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία μπορούν να συμμετέχουν ως εξεταστές μέχρι δυο μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. αντιστοίχως, ομοειδούς Τμήματος του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι..

β) Αν ο φοιτητής στην εξέταση, και ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, υποχρεωτικού μαθήματος της προηγούμενης παραγράφου, η γνώση του οποίου είναι επιστημονικά απαραίτητη για την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση υποχρεωτικών μαθημάτων ανωτέρων εξαμήνων, , μπορεί να συνεχίσει να εγγράφεται στο μάθημα αυτό και σε επόμενα εξάμηνα, χωρίς να δικαιούται να επιλέξει και να εξεταστεί σε μαθήματα ανωτέρων εξαμήνων που προϋποθέτουν επιτυχή εξέταση στο υποχρεωτικό αυτό μάθημα.

4. Επιτρέπεται η χορήγηση του πτυχίου σε φοιτητές που πληρούν τις προϋποθέσεις λήψης του πτυχίου και έχουν συμπληρώσει επτά ή εννέα ή έντεκα εξάμηνα φοίτησης, ανάλογα αν ο ελάχιστος αριθμός εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου είναι οκτώ ή δέκα ή δώδεκα εξάμηνα σπουδών αντίστοιχα.

5. Οι αναγκαίες λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού ρυθμίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του ιδρύματος.

Άρθρο 15

Δωρεάν διανομή συγγραμμάτων - Βιβλιοθήκες

1. Στο πλαίσιο του συστήματος της δωρεάν διανομής συγγραμμάτων, οι Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων των Α.Ε.Ι. συντάσσουν κατάλογο συγγραμμάτων ανά υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα που ανταποκρίνεται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο του κάθε μαθήματος.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζεται ο τρόπος, με τον οποίο παρέχεται στους φοιτητές, το δικαίωμα δωρεάν προμήθειας αριθμού συγγραμμάτων ίσου με τον αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου.

3. Η κοστολόγηση των συγγραμμάτων γίνεται από επιτροπή, σύμφωνα με σχετική κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται το αργότερο εντός έξι

μητών από τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εγγράφει σε ειδικό κωδικό αριθμό κάθε ιδρύματος την απαιτούμενη για την πληρωμή δαπάνη και διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο με ειδικό όργανο, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση του προηγούμενου εδαφίου. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, εφαρμόζεται η ισχύουσα διαδικασία κοστολόγησης και διανομής συγγραμμάτων.

4. Κάθε διδάσκων οφείλει να διανέμει, σε όλους τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί στο μάθημα, κατά την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων με δαπάνες του Α.Ε.Ι. στο οποίο ανήκει, αναλυτικό διάγραμμα μελέτης το οποίο περιλαμβάνει τη διάρθρωση της ύλης του μαθήματος, σχετική βιβλιογραφία, άλλη τεκμηρίωση και συναφή πληροφόρηση.

5. Το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού κάθε διανεμόμενου συγγράμματος σε κάθε Α.Ε.Ι. παραχωρείται από το Κράτος στη Βιβλιοθήκη του οικείου Α.Ε.Ι., εκτός εάν ήδη υπάρχει σε αυτή ικανός αριθμός αντιτύπων των εν λόγω συγγραμμάτων.

Άρθρο 16

Διάρκεια εξαμήνων - Εξεταστικές Περίοδοι

1. Από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κάθε εξάμηνο διαρκεί τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας που καλύπτουν έναν ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων. Εάν δεν συμπληρωθεί ο ελάχιστος αριθμός διδακτικών εβδομάδων και πιστωτικών μονάδων σε κάποιο μάθημα, τότε το μάθημα αυτό θεωρείται ως μη διδαχθέν και δεν επιτρέπεται η εξέταση του. Σε περίπτωση εξέτασης μη διδαχθέντος μαθήματος, κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου, η εξέταση αυτή είναι άκυρη και ο βαθμός δεν υπολογίζεται για τη λήψη του πτυχίου. Με απόφαση της Συγκλήτου για τα Πανεπιστήμια και της Συνέλευσης για τα Τ.Ε.Ι, μετά από πρόταση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος επιτρέπεται παράταση της διάρκειας του εξαμήνου μέχρι δύο το πολύ εβδομάδες προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας Δεν μπορεί να προβλέπεται στο πρόγραμμα σπουδών μάθημα με λιγότερες των δυο πιστωτικών μονάδων.

2. Από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, και με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 27 του ν. 1404/1983, στα Α.Ε.Ι. κάθε μάθημα εξετάζεται στο τέλος του εξαμήνου στο οποίο διδάχθηκε και επιπλέον στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Άρθρο 17

Διοργάνωση σπουδών σε ξένη γλώσσα

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος είναι δυνατή η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και η διοργάνωση, συνολικά ή εν μέρει, του προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών σε ξένη γλώσσα.

Άρθρο 18

Διαφάνεια - Δημοσιότητα

1. Τα Α.Ε.Ι. της χώρας οφείλουν να ανταποκρίνονται στην υποχρέωση δημοσιότητας και διαφάνειας παρέχοντας, στον διαδικτυακό τους τόπο, ή, και με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, κάθε δυνατή πληροφόρηση σχετικά με τα διοικητικά τους όργανα και τις αποφάσεις τους, τις πηγές και τη διαχείριση των πόρων, την οργάνωση σπουδών, τον αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών, την υλικοτεχνική υποδομή και το σύνολο των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών.

2. Οι Σχολές ή τα Τμήματα υποχρεούνται να διαθέτουν στον διαδικτυακό τους τόπο πλήρη πληροφόρηση σχετικά με τα διοικητικά τους όργανα και τις διοικητικές πράξεις που αφορούν τα μέλη τους, την υλικοτεχνική υποδομή, τους οικονομικούς πόρους και τη διαχείρισή τους σε ετήσια βάση, τα προγράμματα σπουδών (προπτυχιακά και μεταπτυχιακά), το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών, τον κατάλογο των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. και το ερευνητικό και διδακτικό τους έργο κατά ακαδημαϊκό έτος.

Οι Σχολές ή τα Τμήματα υποχρεούνται να μεριμνούν, ώστε κάθε διδάσκων, με ευθύνη του, να διατηρεί και να ενημερώνει, συνεχώς, στον διαδικτυακό τους τόπο τη δική του ιστοσελίδα, όπου περιγράφονται οι ημέρες και ώρες διδασκαλίας και ακρόασης φοιτητών, τα διδασκόμενα από αυτόν

μαθήματα, το περιεχόμενό τους και τα διανεμόμενα συγγράμματα και να παρέχει οποιαδήποτε συναφή με το μάθημα πληροφόρηση.

Οι Σχολές ή τα Τμήματα υποχρεούνται να διατηρούν στον διαδικτυακό τους τόπο βιογραφικά σημειώματα με τις σπουδές, την επιστημονική εμπειρία, το ερευνητικό έργο και τις κυριότερες επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. που απασχολούν, με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Ο διαδικτυακός τόπος και οι ιστοσελίδες των Σχολών ή Τμημάτων οφείλουν να τηρούνται τουλάχιστον στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Όπου δεν λειτουργεί διαδικτυακός τόπος ή ιστοσελίδα, οι Σχολές ή τα Τμήματα υποχρεούνται να οργανώσουν σε συνεργασία με το οικείο Α.Ε.Ι. τον διαδικτυακό τόπο και την ιστοσελίδα τους εντός έξι μηνών από τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Μέχρι τη λειτουργία των δικτυακών τόπων και ιστοσελίδων του προηγούμενου εδαφίου, οι Σχολές ή τα Τμήματα υποχρεούνται να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις διαφάνειας και δημοσιότητας με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Άρθρο 19

Κοινωνική Λογοδοσία των Α.Ε.Ι.

1. Μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καταθέτει στη Βουλή προς συζήτηση, κατά τον Κανονισμό της, ετήσια έκθεση για την κατάσταση της Ανώτατης Εκπαίδευσης στη χώρα. Η έκθεση βασίζεται στους προγραμματισμούς και απολογισμούς που κατά τον παρόντα νόμο υποβάλλουν τα Α.Ε.Ι. και περιλαμβάνει ιδίως:

α) Ανάπτυξη και σχολιασμό των προγραμματισμών και απολογισμών των Α.Ε.Ι.

β) Συνολική αποτίμηση της κατάστασης της Ανώτατης Εκπαίδευσης, εκτίμηση των περαιτέρω προοπτικών της και σχετικές προτάσεις

γ) Αποτίμηση της αποδοτικότητας της κρατικής χρηματοδότησης της ανώτατης εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τις προοπτικές της.

2. Κατά τη συζήτηση στη Βουλή, και σύμφωνα με όσα ορίζει ο Κανονισμός της, μπορούν να καλούνται σε ακρόαση εκπρόσωποι των Α.Ε.Ι. και άλλων φορέων της ακαδημαϊκής κοινότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

Άρθρο 20

Όργανα Σχολής

1. α) Το εδάφιο β΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του ν. 1268/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Η Κοσμητεία: i) γνωμοδοτεί για το τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα του ιδρύματος, ως προς το σκέλος που αφορά τη Σχολή ii) εγκρίνει και συντονίζει τα διατμηματικά προγράμματα σπουδών που οδηγούν στην απόκτηση πτυχίου της Σχολής και συντονίζει τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων, iii) επεξεργάζεται προτάσεις των Τμημάτων για τη δημιουργία νέων θέσεων Δ.Ε.Π. και τις υποβάλλει στο Πρυτανικό Συμβούλιο, iv) αποφασίζει για την οργάνωση των υπηρεσιών της Κοσμητείας καθώς και για την τοποθέτηση και την υπηρεσιακή κατάσταση του ΕΤΕΠ στα Εργαστήρια ή Κλινικές της Σχολής».

β) Η Σύγκλητος είναι αρμόδια για την έγκριση κοινών προγραμμάτων σπουδών μεταξύ Σχολών του ιδίου ή άλλων Α.Ε.Ι..

2. Στο άρθρο 10 του ν. 1268/1982 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Τα όργανα της Σχολής επικουρούνται στο έργο τους από Γραμματεία, η οποία υπάγεται απευθείας στον Κοσμήτορα».

Άρθρο 21

Αρμοδιότητες Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης

Στα πανεπιστήμια, αμιγώς επιστημονικά-ερευνητικά θέματα όπως είναι ιδίως ο καθορισμός του ενιαίου γνωστικού αντικείμενου ενός τομέα, η απόφαση για την προκήρυξη θέσης ενός μέλους Δ.Ε.Π., η απόφαση για τη συγκρότηση εκλεκτορικού σώματος για την κρίση ενός μέλους Δ.Ε.Π.

υπάγονται, αποκλειστικά, στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος ειδικής σύνθεσης.

Άρθρο 22

Συλλογική Έκφραση - Εκπροσώπηση στα Πανεπιστήμια

1. Οι εργαζόμενοι στα Α.Ε.Ι., καθώς και οι φοιτητές, είναι ελεύθεροι να εκφράζονται συλλογικά μέσα από τα συνδικαλιστικά τους όργανα που διευκολύνονται στη λειτουργία τους από τις πανεπιστημιακές αρχές.

2. Η ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών στα πανεπιστημιακά όργανα γίνεται για ετήσια θητεία και μόνο από το νόμιμο φοιτητικό σύλλογο κάθε τμήματος, ο οποίος οφείλει να έχει συγκροτηθεί ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Μέλη του φοιτητικού συλλόγου μπορούν να είναι όλοι οι φοιτητές του Τμήματος, εκτός από εκείνους που έχουν νομίμως διαγραφεί. Η εκλογή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου από τους φοιτητές του Τμήματος και με βάση τον αριθμό των ψήφων που συγκέντρωσε κάθε ψηφοδέλτιο, ο καθορισμός από το Δ.Σ. των τακτικών και αναπληρωματικών εκπροσώπων των φοιτητών στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και στο εκλεκτορικό σώμα που αναδεικνύει τον Πρόεδρο Τμήματος, τον Κοσμήτορα και τις πρυτανικές αρχές, καθώς και στα άλλα πανεπιστημιακά όργανα, διενεργείται με το σύστημα της απλής αναλογικής. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών και οι αναπληρωτές τους ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του νομίμου φοιτητικού συλλόγου του κάθε Τμήματος, η οποία διαβιβάζεται στον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος και ισχύει για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος της διενέργειας της εκλογής. Τροποποίηση ή συμπλήρωση του διαβιβασθέντος καταλόγου των εκπροσώπων των φοιτητών και των αναπληρωτών τους δεν επιτρέπεται, εκτός των περιπτώσεων απώλειας της φοιτητικής ιδιότητας καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Άρθρο 23

Γνωστικά αντικείμενα και προκηρύξεις θέσεων μελών Δ.Ε.Π.

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6Α του ν. 2083/1992 αντικαθίσταται ως εξής: «2. Η προκήρυξη της θέσης γίνεται από τον Πρύτανη μετά από

απόφαση του Τμήματος του Α.Ε.Ι. στο οποίο έχει κατανεμηθεί η θέση, στο πλαίσιο του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος και των συναφεισών προγραμματικών συμφωνιών, και μετά από έλεγχο νομιμότητας από το Ίδρυμα. Στην προκήρυξη θέσεων μελών Δ.Ε.Π. αναφέρεται η βαθμίδα, ο τομέας, το γνωστικό αντικείμενο και η συνοπτική περιγραφή του επιστημονικού πεδίου της υπό πλήρωση θέσης, το οποίο πρέπει να καλύπτει είτε το ενιαίο γνωστικό αντικείμενο ενός τομέα, είτε, αν αυτό δεν είναι ενιαίο, ένα τουλάχιστον από τα αυτοτελή γνωστικά αντικείμενα που εντάσσονται σε κάθε τομέα, ή εαν δεν υπάρχουν τομείς, σε κάθε Τμήμα. Το ενιαίο γνωστικό αντικείμενο και τα αυτοτελή γνωστικά αντικείμενα του κάθε τομέα ή του κάθε Τμήματος καθορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του οικείου Τμήματος και μπορούν να τροποποιούνται με τον ίδιο τρόπο ανά τριετία.»

2. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

3. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 6Α του ν. 2083/1992 αντικαθίσταται ως εξής: «Η ανακοίνωση της προκήρυξης καταχωρίζεται υποχρεωτικά στο επίσημο έντυπο του οικείου Α.Ε.Ι., στην ιστοσελίδα του οικείου Α.Ε.Ι., καθώς και στις ιστοσελίδες των Υπουργείων Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.»

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εντός έξι μηνών από τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ρυθμίζεται η διαδικασία μετατροπής των γνωστικών αντικειμένων των υπηρετούντων, κατά το χρόνο έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μελών Δ.Ε.Π. στο ενιαίο γνωστικό αντικείμενο ή σε ένα από τα αυτοτελή γνωστικά αντικείμενα κάθε τομέα, ή εαν δεν υπάρχουν τομείς, κάθε Τμήματος. Επιτρέπεται με αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα, εφόσον υπάρχει τομέας, η αλλαγή του γνωστικού αντικειμένου, στο οποίο έχουν διορισθεί υπηρετούντα, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, μέλη Δ.Ε.Π., μόνο εφόσον το νέο γνωστικό αντικείμενο δεν είναι περισσότερο εξειδικευμένο από το ήδη κατεχόμενο.

5. Η παράγραφος 5 του άρθρου 6Α του ν. 2083/1992 καταργείται.

Άρθρο 24

Εισηγητικές Επιτροπές και Εκλεκτορικά Σώματα

1. Σε κάθε περίπτωση εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης, το εκλεκτορικό σώμα απαρτίζεται κατά τα δυο τρίτα από μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος, και κατά το ένα τρίτο από μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι.. Το σύνολο των μελών του εκλεκτορικού σώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερο από έντεκα και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τριάντα. Στο εκλεκτορικό σώμα μετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. της βαθμίδας για την οποία γίνεται η κρίση και των ανώτερων από αυτή. Τα μέλη Δ.Ε.Π. που προέρχονται από άλλα Τμήματα του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. πρέπει να είναι του ίδιου γνωστικού ή συναφούς αντικειμένου με την υπό πλήρωση θέση. Εάν υπάρχουν περισσότερα από τα απαιτούμενα μέλη Δ.Ε.Π. με το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, ο ορισμός τους γίνεται με κλήρωση μεταξύ μελών Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. που πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις και ανέρχονται σε αριθμό τουλάχιστον ίσο με το διπλάσιο των θέσεων των εξωτερικών εκλεκτόρων.

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται για τα εκλεκτορικά που έχουν συγκροτηθεί σε σώμα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

3. α) Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 6Γ του ν. 2083/1992 προστίθενται τρία νέα εδάφια που έχουν ως εξής:

«Ένα τουλάχιστον από τα μέλη της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής απαιτείται να προέρχεται από Τμήμα άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Εάν μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο, η σύνταξη της έκθεσης συνεχίζεται και ολοκληρώνεται εντός της νόμιμης προθεσμίας από τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής. Τα τυχόν παραιτούμενα μέλη της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής, εφόσον είναι μέλη του εκλεκτορικού σώματος, εκπίπτουν από αυτό και αντικαθίστανται νομίμως».

β) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 6Γ του ν. 2083/1992 η φράση «μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα (40)

ημερών» αντικαθίσταται με τη φράση «μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών και όχι νωρίτερα από είκοσι ημέρες».

γ) Η παράγραφος 3 του άρθρου 6Γ του ν. 2083/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η ανωτέρω έκθεση κοινοποιείται τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του εκλεκτορικού σώματος για τη διενέργεια της εκλογής στα μέλη του και στους υποψηφίους, οι οποίοι μπορούν να υποβάλουν σχετικό υπόμνημα τουλάχιστον οκτώ ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του εκλεκτορικού σώματος για τη διενέργεια της εκλογής».

δ) Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 6Γ του ν. 2083/1992 προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Στην περίπτωση αυτή, καθώς και σε περίπτωση άπρακτης παρόδου 30 ημερών από την υποβολή της εισηγητικής έκθεσης, ο Πρόεδρος του Τμήματος υποχρεούται να συγκαλέσει το εκλεκτορικό σώμα προς διενέργεια της εκλογής».

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 6Δ του ν. 2083/1992 αντικαθίσταται ως εξής: «Κατά τη διαδικασία συγκρότησης του εκλεκτορικού σώματος, στο συνολικό αριθμό των εκλεκτόρων δεν υπολογίζονται όσοι απουσιάζουν λόγω νόμιμης άδειας για λόγους ανωτέρας βίας που πιστοποιεί η Γ.Σ. του Τμήματος με πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της. Σε περίπτωση επίκλησης λόγου ασθενείας απαιτείται απαραίτητως βεβαίωση από δημόσιο νοσοκομείο. Εφόσον το εκλεκτορικό σώμα συγκροτηθεί σε σώμα, η σύνθεση του δεν μεταβάλλεται παρά μόνο εάν μέλος του παραιτηθεί, εκλείψει ή βρεθεί σε νόμιμη άδεια. Στις περιπτώσεις αυτές και εφόσον ο αριθμός των υπολοίπων μελών του εκλεκτορικού είναι λιγότερα από έντεκα ή δεν καλύπτει τα ποσοστά που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, το μέλος αυτό αναπληρώνεται από το πρώτο κατά σειρά μη κωλυόμενο αναπληρωματικό μέλος, μέσα από κατάλογο αναπληρωματικών μελών που ορίζεται κατά τη συγκρότηση του εκλεκτορικού σώματος.»

5. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 6Δ του ν. 2083/1992 προστίθενται εδάφια ως εξής: «Εάν ο Πρόεδρος του Τμήματος δεν συγκαλεί το εκλεκτορικό σώμα για την εκλογή, εξέλιξη ή μονιμοποίηση μέλους Δ.Ε.Π., το εκλεκτορικό σώμα συγκαλείται υποχρεωτικά από τον Πρύτανη, μέσα σε σαράντα ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία ο Πρόεδρος του

Τμήματος όφειλε να το συγκαλέσει. Στην περίπτωση αυτή ο Πρύτανης προεδρεύει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στη συνεδρίαση του εκλεκτορικού σώματος.»

6. Δεν επιτρέπεται να μετέχουν στην ίδια συνεδρίαση συλλογικού οργάνου κρίσης μέλη Δ.Ε.Π., τα οποία είναι σύζυγοι ή συνδέονται μεταξύ τους με συγγένεια έως και τέταρτου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας, όταν κρίνεται ένα από τα δύο.

Άρθρο 25

Διορισμός Μελών Δ.Ε.Π.

1. Η παράγραφος 9 του άρθρου 6Δ του ν. 2083/1992 αντικαθίσταται ως εξής: «9. Ο διορισμός, κατόπιν εκλογής ή εξέλιξης, και η μονιμοποίηση γίνονται με πράξη του Πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από έλεγχο νομιμότητας από το Ίδρυμα και έγγραφη παροχή της πίστωσης, με διαπιστωτική πράξη, από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Κατά της πράξης του Πρύτανη μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, εντός 60 ημερών από τη δημοσίευση της πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή από την κοινοποίηση της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής, για τον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλόμενης πράξης. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί, επίσης, αυτεπάγγελα, να ελέγξει τη νομιμότητα της πράξης του Πρύτανη. Εάν διαπιστωθεί έλλειψη νομιμότητας σε οποιονδήποτε από τους ανωτέρω ελέγχους, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ακυρώνει την πράξη του Πρύτανη και αναπέμπει την υπόθεση στο οικείο Ίδρυμα, προκειμένου να συνεχιστεί η διαδικασία από το σημείο που παρουσιάζεται η έλλειψη νομιμότητας. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες εφαρμογής αυτής της παραγράφου.»

2. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 2517/1997 (ΦΕΚ 160 Α') η φράση «στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού» αντικαθίσταται με τη

φράση «στο πλαίσιο του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος και των συναφθειςών προγραμματικών συμφωνιών».

4. Η παράγραφος 8 του άρθρου 1 του ν. 2517/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι θέσεις που κενώνονται για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και εκείνες που παραμένουν κενές λόγω άγονης εκλογής ή μη αποδοχής εκλογής, επαναπροκηρύσσονται εκτός προγραμματισμού, επί ποινή ακυρότητας, εντός έτους από την κένωση, ή τη μη αποδοχή της θέσης ή από την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης περί άγονης εκλογής. Δεν θεωρείται άγονη εκλογή η μη πλήρωση θέσης από εξέλιξη υπηρετούντος μέλους Δ.Ε.Π..

Μετά την παρέλευση του έτους, εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί η επαναπροκήρυξη της θέσης, η σχετική πίστωση ακυρώνεται αυτοδικαίως.

Οι θέσεις αυτές προκηρύσσονται σε Τμήμα και σε βαθμίδα και γνωστικό αντικείμενο που αποφασίζει η Σύγκλητος, ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της Σχολής και γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Η Σύγκλητος έχει δικαίωμα, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, να προβεί στην πλήρωση θέσης που κενούται λόγω θανάτου ή παραίτησης από το Τμήμα προέλευσης του αποχωρούντος, σε άλλο Τμήμα της ίδιας ή άλλης Σχολής, στο πλαίσιο του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος του ιδρύματος.»

Άρθρο 26

Καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π.

1. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του ν. 2530/1997 (ΦΕΚ 218 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα μέλη Δ.Ε.Π. υποχρεούνται να παρέχουν ανελλιπώς τις υπηρεσίες τους στο Α.Ε.Ι. στο οποίο έχουν διορισθεί υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Κατ' εξαίρεση, μέλη Δ.Ε.Π. μπορούν να εντάσσονται στην κατηγορία μερικής απασχόλησης μετά από αίτησή τους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του νόμου αυτού, εφόσον δεν εμπίπτουν στις προϋποθέσεις περί ασυμβιβάστου και αναστολής της ιδιότητας μέλους Δ.Ε.Π.».

β) Το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 2530/1997 καταργείται.

2. Τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π. προσδιορίζονται ειδικότερα στις διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι.

3. Σε περίπτωση που μέλος Δ.Ε.Π. παραμελεί επανειλημμένα τα καθήκοντα του, μη προσερχόμενο σε μαθήματα ή σε Γενικές Συνελεύσεις του Τμήματος ή σε εκλεκτορικά σώματα ή σε άλλα συλλογικά όργανα του οικείου Ιδρύματος στα οποία ορίζεται, ο Πρόεδρος του Τμήματος αναφέρει το γεγονός στον Πρύτανη. Ο Πρύτανης μπορεί να προβεί σε περικοπή μέχρι το ήμισυ του μισθού του συγκεκριμένου μέλους Δ.Ε.Π.. Εάν το μέλος Δ.Ε.Π. εξακολουθεί υπαίτια να ασκεί πλημμελώς τα καθήκοντα του, κατά το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, ο Πρύτανης μπορεί, κατόπιν γνώμης του Πρυτανικού Συμβουλίου, να διακόψει τη μισθοδοσία του και να προβεί στην παραπομπή του στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

4. Στο τέλος της παραγράφου 11 του άρθρου 2 του ν. 2530/1997, η φράση «Διευθυντές σε εργαστήρια και κλινικές» αντικαθίσταται με τη φράση «Διευθυντές σε Τομείς, Εργαστήρια και Κλινικές».

5. α) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 18 του άρθρου 45 του ν. 1268/1982 αντικαθίσταται ως εξής: «18. Η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης, ύστερα από πρόταση του οικείου Τμήματος, απονέμει τον τίτλο του Ομότιμου Καθηγητή σε όσα μέλη Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του Καθηγητή εξέρχονται της υπηρεσίας, συνεκτιμώντας το έργο και την προσφορά τους».

β) Η παράγραφος 5 του άρθρου 45 του ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124 Α') αντικαθίσταται ως εξής: «5. Μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., που αποχωρούν λόγω συμπληρώσεως του ορίου ηλικίας, διατηρούν την ιδιότητα του μέλους τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής υποψήφιων διδασκόντων, την ιδιότητα του επιβλέποντος καθηγητή, και την ιδιότητα μέλους επταμελούς εξεταστικής επιτροπής για τελική αξιολόγηση και κρίση διδακτορικών διατριβών, τις οποίες έχουν πριν την αποχώρησή τους. Διατηρούν επίσης τις θέσεις σε διοικητικά συμβούλια Ν.Π.Δ.Δ., ή σε κάθε είδους επιτροπές, στις οποίες είχαν διορισθεί ως μέλη Δ.Ε.Π. πριν την αποχώρησή τους, συνεχίζουν να συμμετέχουν σε όσα ερευνητικά προγράμματα συμμετείχαν πριν από αυτή και μπορούν να ορίζονται ως μέλη εισηγητικών επιτροπών για την κρίση μελών Δ.Ε.Π.. Τέλος μπορούν να παραδίδουν μεταπτυχιακά μαθήματα και να διδάσκουν σε ινστιτούτα δια βίου εκπαίδευσης.»

6. α) Ερευνητές βαθμίδας Α΄, Β΄ και Γ΄ που υπηρετούν σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας μπορούν να προσλαμβάνονται ως επισκέπτες καθηγητές σε Α.Ε.Ι., κατά το άρθρο 18 του ν. 1268/1982, προκειμένου να διδάξουν προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά μαθήματα της ειδικότητάς τους. Η πρόσληψή τους γίνεται από τα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος, μετά από πρόταση του οικείου Τομέα και σύμφωνη γνώμη του ερευνητικού φορέα στον οποίο υπηρετούν. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τους επισκέπτες καθηγητές.

β) Ερευνητές βαθμίδας Α΄, Β΄ και Γ΄ που υπηρετούν σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας και είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος μπορούν να συμμετέχουν σε τριμελείς συμβουλευτικές επιτροπές και σε επταμελείς εξεταστικές επιτροπές για την τελική αξιολόγηση και κρίση διδακτορικών διατριβών ή την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων ειδίκευσης.

7. Από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, τα μέλη Δ.Ε.Π. δεν μπορούν να ζητήσουν τη μετακίνηση τους κατά το άρθρο 5 του ν. 2517/1997 πριν από τη συμπλήρωση τουλάχιστον τεσσάρων ετών υπηρεσίας σε αυτοδύναμο τμήμα. Για τη λήψη απόφασης περί μετακίνησης εφαρμόζεται αναλόγως στο τμήμα υποδοχής η διαδικασία για την εκλογή μελών Δ.Ε.Π., κατά τις κείμενες διατάξεις. Κατά τα λοιπά οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2517/1997, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών περιορισμών μετακίνησης, διατηρούνται σε ισχύ.

8. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 2530/1997 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής: «Εάν, σε ειδική διάταξη νόμου, προβλέπεται αναστολή άσκησης καθηκόντων των μελών Δ.Ε.Π., απαιτείται απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την ενεργοποίηση της αναστολής.»

Άρθρο 27

Μέλη Δ.Ε.Π. μερικής απασχόλησης

Το άρθρο 3 του ν. 2530/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Μέλη Δ.Ε.Π. μερικής απασχόλησης

1. Στο πλαίσιο του κατά νόμον τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος, μέλη Δ.Ε.Π. που επιθυμούν να υπηρετήσουν κατά την επόμενη τετραετία ως μερικής απασχόλησης μπορούν να υποβάλουν στο οικείο Τμήμα σχετική αίτηση, αναγράφοντας τον αριθμό φορολογικού μητρώου και την παράλληλη απασχόληση που επιθυμούν να ασκήσουν. Με ευθύνη του Προέδρου του οικείου Τμήματος η αίτηση διαβιβάζεται στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος προς έγκριση. Εφόσον εγκριθεί, ο Πρόεδρος του Τμήματος εκδίδει πράξη ένταξης, την οποία υποβάλλει προς έλεγχο νομιμότητας στη Σύγκλητο. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος και η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι. εγκρίνουν την αίτηση, εφόσον διαπιστωθεί τεκμηριωμένα ιδίως ότι δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία και η κάλυψη των αναγκών του Τμήματος και του ιδρύματος. Ο Πρύτανης διαβιβάζει την πράξη ένταξης στο καθεστώς μερικής απασχόλησης στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

2. Κατ' εξαίρεση, η αίτηση της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να υποβληθεί και εκτός του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος σε περίπτωση που μέλος Δ.Ε.Π. αποδέχεται θέση για την οποία κατά νόμο επιβάλλεται το καθεστώς μερικής απασχόλησης.

3. Τον Ιούνιο κάθε έτους το μέλος Δ.Ε.Π. μερικής απασχόλησης βεβαιώνει με υπεύθυνη δήλωσή του, που καταγράφεται στα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα, τις υποχρεώσεις του σε διδασκαλία και παρουσία στους πανεπιστημιακούς χώρους κατά τα επόμενα ακαδημαϊκά έτη, στα πλαίσια του κατά νόμον τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος. Ο Διευθυντής του Τομέα εισηγείται σχετικά στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αποφασίζει επί των δηλώσεων των μελών Δ.Ε.Π. μερικής απασχόλησης και διαβιβάζει την απόφασή της στη Σύγκλητο προς έγκριση.

Στα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα περιλαμβάνεται απολογισμός των δραστηριοτήτων των μελών Δ.Ε.Π. μερικής απασχόλησης για το προηγούμενο εξάμηνο, ο οποίος επικυρώνεται από το αρμόδιο όργανο.

4. Οι αιτήσεις και υπεύθυνες δηλώσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού μπορούν να ανακαλούνται από τα μέλη Δ.Ε.Π. μερικής

απασχόλησης μέχρι δυο φορές κατά τη διάρκεια εφαρμογής του τετραετούς ακαδημαϊκού-αναπτυξιακού προγράμματος.

Η ως άνω δήλωση ανακλήσεως εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος του οικείου Α.Ε.Ι.

5. Για την κατοχή δεύτερης έμμισθης θέσης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, από μέλη Δ.Ε.Π. μερικής απασχόλησης, απαιτείται σχετική άδεια της Συγκλήτου, μετά από γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος στο οποίο ανήκουν».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ – ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

Κωδικοποίηση νομοθεσίας Α.Ε.Ι.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συνιστάται ειδική επιτροπή για την κωδικοποίηση, τροποποίηση και αναθεώρηση των διατάξεων της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι., περιλαμβανομένων και των πειθαρχικών διατάξεων για τα μέλη των Α.Ε.Ι., εντός έξι μηνών από τη σύστασή της, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος και του Κανονισμού της Βουλής.

Άρθρο 29

Τελικές Ρυθμίσεις

1. Κάθε διάταξη νόμου που είναι αντίθετη ή ρυθμίζει διαφορετικά ως προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργείται.

2. Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εαν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης
& Αποκέντρωσης

Οικονομίας & Οικονομικών

Προκόπιος Παυλόπουλος

Γεώργιος Αλογοσκούφης

Ανάπτυξης

Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων

Δημήτριος Σιούφας

Μαριέττα Γιαννάκου

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

A. Επί της αρχής του σχεδίου νόμου

Η σπουδαιότητα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, έχει αναδειχθεί, σήμερα, περισσότερο από ποτέ, στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο αναπτυγμένο κόσμο. Η Ανώτατη Εκπαίδευση διαδραματίζει κεντρικό ρόλο, τόσο στην πνευματική και επαγγελματική ανάπτυξη και εξέλιξη των πολιτών όσο και στην ευημερία της κοινωνίας ως σύνολο, αφού ενδυναμώνει την κοινωνική συνοχή, την πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας.

Ήδη από τη δεκαετία του '60 έχουν πραγματοποιηθεί ραγδαίες αλλαγές στη δομή των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Η εξέλιξη των αγροτικών και βιομηχανικών κοινωνιών στις μεταβιομηχανικές κοινωνίες των υπηρεσιών, συνετέλεσε στη μαζική εισροή νέων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και είχε ως αποτέλεσμα την επέκταση του τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης και τη διαφοροποίηση των ιδρυμάτων σε πανεπιστήμια και τεχνολογικά ιδρύματα. Νέα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα καθώς και νέα προγράμματα σπουδών δημιουργήθηκαν έτσι ώστε να καλύψουν την αυξημένη ζήτηση. Αυτό συνέβη και στην Ελλάδα, όπου έως σήμερα έχουν ιδρυθεί 23 Πανεπιστήμια, (συμπεριλαμβανόμενου και του Ανοικτού Πανεπιστημίου) και 16 Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (συμπεριλαμβανομένης της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής & Τεχνολογικής Εκπαίδευσης – Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) κατανεμημένα σχεδόν σε όλες τις μεγάλες πόλεις της χώρας.

Βασικό γνώρισμα της σύγχρονης εποχής είναι η Κοινωνία της Γνώσης, η οποία χαρακτηρίζεται από την αυξανόμενη σημασία της επιστήμης, της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας για την ευημερία των πολιτών της. Η πληροφορία και η δημιουργία νέας γνώσης έχουν αναδειχτεί

σημαντικότεροι παραγωγικοί συντελεστές από ότι η γη, οι πρώτες ύλες ή τα εργατικά χέρια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η γνώση να έχει αναδειχθεί ως ο κυριότερος φορέας ανταγωνιστικότητας και τα Α.Ε.Ι., ο κατεξοχήν χώρος παραγωγής γνώσης και έρευνας, να αποτελούν τον πυρήνα των ισχυρών χωρών σε ολόκληρο τον κόσμο.

Πόσο σημαντική είναι η ανάπτυξη της Γνώσης ως παράμετρος ευημερίας για την Ευρώπη γίνεται αντιληπτό αν αναλογιστεί κανείς ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να ανταγωνιστεί άλλες προηγμένες οικονομίες ούτε στη βάση των φυσικών πόρων ούτε σε φτηνή εργασία **αφού δεν σκοπεύει να αποποιηθεί το κοινωνικό της μοντέλο**. Παράλληλα, χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία, διαθέτουν όλο και μεγαλύτερο υψηλής εξειδίκευσης ανθρώπινο δυναμικό που προσφέρει χαμηλού κόστους υπηρεσίες με αποτέλεσμα να «απειλούνται» οι οικονομικές δραστηριότητες που συνδέονται με τον τριτογενή τομέα της οικονομίας, ο οποίος αποτελεί κύρια παραγωγική δραστηριότητα της Ευρώπης.

Το συγκριτικό πλεονέκτημα της Ευρώπης σχετικά με άλλες περιοχές του κόσμου για πολλούς αιώνες ήταν η εκπαίδευση και ειδικά τα πανεπιστήμιά της. Αυτό τίθεται πλέον υπό αμφισβήτηση αφού σε άλλες περιοχές του πλανήτη, όπως στη Β. Αμερική, στην Αυστραλία και στη ΝΑ Ασία έχουν αναπτυχθεί Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα υψηλότατου επιπέδου. Δεν είναι τυχαίο ότι, στο διεθνώς αναγνωρισμένο πίνακα παγκόσμιας κατάταξης των 500 καλύτερων πανεπιστημίων του κόσμου, που καταρτίζει το Πανεπιστήμιο της Σαγκάη, το 2006, τα 17 στα 20 πρώτα Πανεπιστήμια, είναι αμερικανικά, τα 2 βρετανικά, το Κέιμπριτζ και η Οξφόρδη, και ένα Ιαπωνικό βρίσκεται στην 20^η θέση. Στον πίνακα κατάταξης, τα μόνα ελληνικά ΑΕΙ που συμπεριλαμβάνονται, είναι το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο της Αθήνας και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, στην τρίτη και τέταρτη εκατοντάδα αντίστοιχα για το 2005. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην κατάταξη του 2006 και τα δύο πανεπιστήμια βρίσκονται στην τέταρτη εκατοντάδα.

Το Μάρτιο του 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας έθεσε ως σημαντικό στρατηγικό στόχο «η Ένωση έως το 2010 να γίνει η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή». Το 2002 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Βαρκελώνη κάλεσε τα κράτη μέλη της ΕΕ να συνεργαστούν στενότερα στο πλαίσιο της Διαδικασίας για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, μια προσπάθεια, η οποία επεκτείνεται πέρα από τα σύνορα της ΕΕ αφού σ' αυτήν συμμετέχουν 45 ευρωπαϊκά κράτη. Ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης αποτελεί πλέον κεντρική συνιστώσα της στρατηγικής της Λισσαβόνας, αφού όπως υπέδειξαν οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων στο Hampton Court τον Οκτώβριο του 2005, τα Πανεπιστήμια, η έρευνα & ανάπτυξη συνιστούν τα θεμέλια της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης.

Για να έχει η Ευρώπη μια βιώσιμη και ανταγωνιστική οικονομία βασισμένη στη Γνώση, πρέπει να βελτιώσει την ικανότητα της να παράγει γνώση μέσω της έρευνας, να τη διαχέει μέσω της εκπαίδευσης και να την εφαρμόζει μέσω της καινοτομίας. Όπως τονίζουν οι Ανακοινώσεις της Επιτροπής αλλά και η Έκθεση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου όπου προήδρευε ο Wim Kok (2004), πρέπει να γίνει αντιληπτό, ότι το «τρίγωνο της Γνώσης», το οποίο περιλαμβάνει την έρευνα, την εκπαίδευση και την καινοτομία πρέπει να αποτελέσει το επίκεντρο γύρω από το οποίο πρέπει να αναπτυχθούν οι εθνικές πολιτικές που εξυπηρετούν τους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επανειλημμένως έχει επιστήσει την προσοχή στα κράτη μέλη όσον αφορά στην αύξηση των επενδύσεων για την παιδεία και ειδικότερα για την αύξηση των επενδύσεων για την Ανώτατη Εκπαίδευση. Όπως αναφέρει η Επιτροπή, οι συνολικές δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στην Ανώτατη Εκπαίδευση το 2001 ανέρχονται μόλις στο 1,15% του ΑΕΠ της Ένωσης, ποσοστό που αναμένονταν να μειωθεί με την είσοδο των 12 νέων κρατών μελών, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται στο 2,5% για τον Καναδά, στο 2,7% για τις ΗΠΑ, 2,7% για την Κορέα, στο 1,5% για την

Αυστραλία. Στόχος για την επόμενη δεκαετία, κατά την Επιτροπή, είναι οι δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις για την Ανώτατη Εκπαίδευση να φτάσουν έως το τέλος της δεκαετίας το 2% του ΑΕΠ της Ένωσης. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με την έκθεση του Ο.Ο.Σ.Α., οι δημόσιες επενδύσεις στην Ανώτατη Εκπαίδευση ανέρχονται στο 1,3% του ΑΕΠ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επίσης κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου σχετικά με την ανάπτυξη της έρευνας. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά η Επιτροπή, οι Ευρωπαίοι επιστήμονες που έλαβαν βραβείο Νόμπελ κατά την τελευταία δεκαετία (1995-2005) ανέρχονται σε ποσοστό μόλις 19% του συνόλου, ποσοστό που απέχει πολύ από το 73% κατά την περίοδο 1901-1950. Παρατηρείται, επίσης, το παράδοξο να παρέχεται μικρότερος αριθμός ερευνητικών θέσεων στην Ευρώπη, ιδίως στον ιδιωτικό τομέα, όπου απασχολείται μόλις το 50% των ευρωπαϊών ερευνητών, σε σχέση με το 83% των αμερικανών ερευνητών και το 66% των Ιαπώνων. Τα κονδύλια επίσης για την έρευνα στις ΗΠΑ ανέρχονται το 2003 στο 2,59% του ΑΕΠ, στο 3,15% για την Ιαπωνία στο 2,9% για τη Ν. Κορέα και μόλις στο 1,96% στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μέχρι το 2010 το ποσοστό του ΑΕΠ για την έρευνα αναμένεται ότι θα φτάσει το 2,2%, κάτι που θα συντελεστεί και στην Κίνα την ίδια χρονιά αντί για τον στόχο του 3% της στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Το Μάιο του 2006 οι Επίτροποι Jan Figel (Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Πολιτισμός και Πολυγλωσσία) και Janez Potočnik (Επιστήμη και Έρευνα) κάλεσαν τα κράτη μέλη να θέσουν ως υψηλή εθνική προτεραιότητα τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης έτσι ώστε να αξιοποιηθεί το δυναμικό των τεσσάρων χιλιάδων Ευρωπαϊκών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, του ενάμισι εκατομμυρίου ακαδημαϊκού προσωπικού και των 17 εκατομμυρίων σπουδαστών. Όπως αναφέρεται στην σχετική Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Delivering on the Modernisation Agenda for Universities: Education, Research and Innovation», τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίζουν τους πολιτικούς στόχους και τις κατευθυντήριες γραμμές και να δώσουν πραγματική αυτονομία στα ΑΕΙ για να τους επιτύχουν, πάντα σε συνδυασμό με κοινωνική λογοδοσία για το έργο τους. Αυτό απαιτεί νέα συστήματα **εσωτερικής διακυβέρνησης** των ΑΕΙ τα οποία

θα συμβάλλουν στην επίλυση των προβλημάτων που προέρχονται από τον κατακερματισμό των ιδρυμάτων αυτών σε Σχολές, Τμήματα, Τομείς και θα θέτουν στρατηγικές προτεραιότητες σε επίπεδο ιδρύματος. Επίσης, απαιτεί μια επαγγελματική διαχείριση του διοικητικού έργου, των ανθρώπινων πόρων και των οικονομικών των ΑΕΙ. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή τα κράτη μέλη πρέπει να φροντίσουν να κατοχυρώσουν τη δυνατότητα ανάδειξης σωστής ηγεσίας και διαχείρισης στα ΑΕΙ καθώς και ευέλικτους μηχανισμούς χρηματοδότησης.

Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η γνώση και τα επιστημονικά επιτεύγματα σήμερα δεν παράγονται ατομικά αλλά συνήθως αποτελούν αποτέλεσμα συλλογικής και πολλές φορές διεπιστημονικής προσπάθειας από ομάδες ή ακόμη και από ευρωπαϊκά ή παγκόσμια δίκτυα. Έτσι, αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη λαμβάνει χώρα μια μεγάλη προσπάθεια για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης που σε συνδυασμό με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας θα δώσουν τη δυνατότητα στα ευρωπαϊκά ΑΕΙ να αναπτύξουν συνεργασίες, κοινά προγράμματα σπουδών κι ερευνητικά προγράμματα. Στη διαδικασία αυτή συμμετέχουν 45 ευρωπαϊκές χώρες, ανάμεσα στις οποίες και η Ελλάδα, που έχουν θέσει ως στόχο να καταστήσουν συμβατά τα συστήματα Ανώτατης Εκπαίδευσής τους, διαρθρωμένα σε τρεις κύκλους σπουδών (προπτυχιακός, μεταπτυχιακός, διδακτορικός), να εφαρμόσουν κοινά κριτήρια Διασφάλισης της Ποιότητας, να διευκολύνουν την αναγνώριση των πτυχίων, να χρησιμοποιήσουν κοινά εργαλεία, όπως το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων και το Παράρτημα Διπλώματος ενώ συγχρόνως να λαμβάνουν υπόψη την κοινωνική διάσταση της Ανώτατης Εκπαίδευσης εξασφαλίζοντας ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή των φοιτητών στη διακυβέρνηση των ΑΕΙ.

Για το σκοπό αυτό, από την πρώτη στιγμή της ανάληψης της διακυβέρνησης της χώρας το Μάρτιο του 2004 από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, τέθηκε το βασικό πλαίσιο της πολιτικής για την Ανώτατη Εκπαίδευση με σκοπό την επίτευξη των τεθέντων στόχων το 2010 κι άρχισε η υλοποίησή τους, με νομοθετικές παρεμβάσεις κυριότερες των οποίων είναι:

- Νόμος 3328/2005 για την ίδρυση νέου φορέα, για την αναγνώριση των πτυχίων Πανεπιστημίων εξωτερικού (ΔΟΑΤΑΠ), ώστε να απλουστευθεί η διαδικασία της αναγνώρισης τίτλων σπουδών, να εναρμονιστεί η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία και να μπει μία τάξη στην ήδη κακή κατάσταση στο χώρο των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων.

- Νόμος 3374/2005 για την ίδρυση της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας (ΑΔΙΠ) στην Ανώτατη Εκπαίδευση, την καθιέρωση Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων και του Παραρτήματος Διπλώματος. Μέσω αυτής της νομοθετικής παρέμβασης καθιερώνεται ουσιαστικά η αξιολόγηση στην Ανώτατη Εκπαίδευση, με βάση αντικειμενικά ευρωπαϊκά κριτήρια και διαδικασίες και γίνεται το πιο σοβαρό ίσως βήμα στην πορεία της Ελληνικής Ανώτατης Εκπαίδευσης προς τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης.

- Νόμος 3369/2005 *περί Συστηματοποίησης της δια βίου μάθησης*. Είναι μία ακόμη παρέμβαση μέσω της οποίας θεσμοθετούνται διαδικασίες δια βίου εκπαίδευσης και δίνεται η δυνατότητα στα ΑΕΙ να ιδρύσουν και να λειτουργήσουν τα Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης. Η δυνατότητα αυτή τοποθετεί τα ΑΕΙ στο κέντρο της κοινωνικής και οικονομικής ζωής της χώρας εφόσον, αυτά έχουν πλέον τη δυνατότητα να δίνουν νέες και συχνά καινοτόμες ευκαιρίες μάθησης στους πολίτες και συγχρόνως, να πρωταγωνιστούν στην προσαρμογή των εργαζομένων στις διαρθρωτικές και τεχνολογικές αλλαγές οι οποίες συντελούνται με εξαιρετική ταχύτητα στον επαγγελματικό χώρο.

- Νόμος 3404/2005 με τον οποίο συμπληρώνονται και ενισχύονται οι αναγκαίες διαδικασίες για τη διασφάλιση και προαγωγή της ποιότητας της Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.

- Νόμος 3391/2005 για την ίδρυση Διεθνούς Πανεπιστημίου, ο οποίος αποτελεί το πρώτο συστηματικό άνοιγμα της Ανώτατης Εκπαίδευσης εκτός συνόρων, με ευθύνη της ίδιας της Πολιτείας και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής Ανώτατης Εκπαίδευσης, σε διεθνές επίπεδο.

- Νόμος 3404/2005 (Άρθρο 23) που καθιερώνει τα κοινά και διακρατικά μεταπτυχιακά προγράμματα και Διδακτορικά διπλώματα και ενισχύει τις ευρωπαϊκές και διεθνείς διαπανεπιστημιακές συνεργασίες.

Οι παραπάνω προσπάθειες εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο μεταρρυθμίσεων, το οποίο ολοκληρώνεται με την κατάθεση του παρόντος σχεδίου νόμου που αφορά στη δομή και τη λειτουργία των ΑΕΙ καθώς και με την κατάθεση των νομοσχεδίων για την αναβάθμιση της έρευνας και τον εκσυγχρονισμό των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που θα ακολουθήσουν. Όλες οι προαναφερθείσες ενέργειες και πρωτοβουλίες συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο κυβερνητικής πολιτικής που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης, δημιουργώντας τις προοπτικές για την οργάνωση και λειτουργία ενός αποτελεσματικού και ποιοτικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Το παρόν σχέδιο νόμου, που υποβάλλεται στη Βουλή προς ψήφιση, έχει λάβει υπ' όψιν τη συσσωρευμένη εμπειρία και τις αδυναμίες που παρατηρούνται μετά τη μακρόχρονη εφαρμογή του ν. 1268/1982, που αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο για τη δομή και τη λειτουργία των Α.Ε.Ι.. Αποτελεί προϊόν επεξεργασίας και συγκερασμού ποικίλων απόψεων που διαμορφώθηκαν στη διάρκεια μιας δημόσιας διαβούλευσης, μέσω του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας, των Επιτροπών Εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας, της Συνόδου των Πρυτάνεων των Πανεπιστημίων και των Προέδρων των ΤΕΙ, φοιτητικών και σπουδαστικών ενώσεων και ενός μεγάλου αριθμού προτάσεων που υποβλήθηκαν μέσω του Διαδικτύου ή με άλλους τρόπους κι έχει συνεκτιμήσει τους προβληματισμούς που, κατά καιρούς, έχουν αναπτυχθεί.

Βασικός προβληματισμός και διάχυτη πεποίθηση είναι ότι η ελληνική Ανώτατη Εκπαίδευση διέρχεται βαθιά και χρόνια κρίση. Το σύστημα της Ανώτατης Εκπαίδευσης χαρακτηρίζεται από συγκεντρωτισμό, εσωστρέφεια και έλλειψη διαφάνειας. Στους κόλπους των Α.Ε.Ι. παρατηρούνται φαινόμενα δημοκρατικού ελλείμματος στην εκλογή και την ανάδειξη των διοικητικών τους αρχών, κατάχρηση της έννοιας του ασύλου, και διάφορες δυσλειτουργίες. Σε αυτά έρχονται να προστεθούν η ανεπάρκεια στην οικονομική και διοικητική διαχείρισή τους, η υστέρηση στην υλικοτεχνική τους υποδομή και η ανυπαρξία σύγχρονων βιβλιοθηκών. Ο συνδυασμός των παραπάνω στοιχείων αποτελεί

τροχοπέδη στην εκπλήρωση της βασικής αποστολής των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που είναι η παραγωγή νέας γνώσης και ερευνητικής δραστηριότητας.

Ο ν. 1268/1982 παρουσιάζει πολυάριθμες ατέλειες και αρκετές διατάξεις του παρέμειναν πρακτικά ανεφάρμοστες. Οι ρυθμίσεις του έχουν αποτελέσει αντικείμενο κριτικής από την ίδια την ακαδημαϊκή κοινότητα, με αποτέλεσμα να κρίνεται σήμερα ως απολύτως αναγκαία η μεταβολή θεμελιωδών διατάξεών του και η προσαρμογή του στα διεθνή και ευρωπαϊκά δεδομένα στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Στο παρελθόν έγιναν κάποιες προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για τη δομή και τη λειτουργία των Α.Ε.Ι. και πολλές εξαγγελίες και απόπειρες εκπαιδευτικών αλλαγών. Σημαντική απόπειρα μεταρρύθμισης απέτυχε ο ν. 2083/1992, αλλά οι νεωτερισμοί του αναιρέθηκαν από μετέπειτα αποσπασματικές μεταρρυθμίσεις. Ακολούθησε ο ν. 2517/1997. Οι ρυθμίσεις αυτές εντούτοις δεν επέφεραν ριζικές μεταβολές στο πεδίο της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Ο αποσπασματικός χαρακτήρας των διαφόρων νομοθετικών παρεμβάσεων δημιούργησε ένα δαιδαλώδες θεσμικό πλαίσιο, του οποίου η χρησιμότητα συχνά τίθεται σε αμφισβήτηση. Η ενδεικτική αναφορά, απλώς σε επίπεδο απαρίθμησης, των σχετικών νομοθετημάτων, καταδεικνύει τη διαπίστωση αυτή:

- Νόμος 1286/1982 (Φ.Ε.Κ. 119 Α')
- Νόμος 1346/1983 (Φ.Ε.Κ. 46 Α')
- Νόμος 1351/1983 (Φ.Ε.Κ. 56 Α')
- Νόμος 1379/1983 (Φ.Ε.Κ. 101 Α')
- Νόμος 1400/1983 (Φ.Ε.Κ. 156 Α')
- Νόμος 1404/1983 (Φ.Ε.Κ. 173 Α')
- Νόμος 1566/1985 (Φ.Ε.Κ. 167 Α')
- Νόμος 1674/1986 (Φ.Ε.Κ. 203 Α')
- Νόμος 1771/1988 (Φ.Ε.Κ. 71 Α')
- Νόμος 1821/1988 (Φ.Ε.Κ. 271 Α')
- Νόμος 1824/1988 (Φ.Ε.Κ. 296 Α')
- Νόμος 1865/1989 (Φ.Ε.Κ. 210 Α')

- Νόμος 1892/1990 (Φ.Ε.Κ. 101 Α')
- Νόμος 1894/1990 (Φ.Ε.Κ. 110 Α')
- Νόμος 1946/1991 (Φ.Ε.Κ. 69 Α')
- Νόμος 1966/1991 (Φ.Ε.Κ. 147 Α')
- Νόμος 2009/1992 (Φ.Ε.Κ. 18 Α')
- Νόμος 2043/1992 (Φ.Ε.Κ. 79 Α')
- Νόμος 2083/1992 (Φ.Ε.Κ. 159 Α')
- Νόμος 2158/1993 (Φ.Ε.Κ. 109 Α')
- Νόμος 2174/1993 (Φ.Ε.Κ. 210 Α')
- Νόμος 2188/1994 (Φ.Ε.Κ. 18 Α')
- Νόμος 2233/1994 (Φ.Ε.Κ. 141 Α')
- Νόμος 2266/1994 (Φ.Ε.Κ. 218 Α')
- Νόμος 2303/1995 (Φ.Ε.Κ. 80 Α')
- Νόμος 2327/1995 (Φ.Ε.Κ. 156 Α')
- Νόμος 2341/1995 (Φ.Ε.Κ. 208 Α')
- Νόμος 2413/1996 (Φ.Ε.Κ. 124 Α')
- Νόμος 2454/1997 (Φ.Ε.Κ. 7 Α')
- Νόμος 2517/1997 (Φ.Ε.Κ. 160 Α')
- Νόμος 2525/1997 (Φ.Ε.Κ. 188 Α')
- Νόμος 2530/1997 (Φ.Ε.Κ. 218 Α')
- Νόμος 2552/1997 (Φ.Ε.Κ. 266 Α')
- Νόμος 2621/1998 (Φ.Ε.Κ. 136 Α')
- Νόμος 2640/1998 (Φ.Ε.Κ. 206 Α')
- Νόμος 2703/1999 (Φ.Ε.Κ. 72 Α')
- Νόμος 2721/1999 (Φ.Ε.Κ. 112 Α')
- Νόμος 2740/1999 (Φ.Ε.Κ. 186 Α')
- Νόμος 2752/1999 (Φ.Ε.Κ. 248 Α')
- Νόμος 2768/1999 (Φ.Ε.Κ. 273 Α')
- Νόμος 2771/1999 (Φ.Ε.Κ. 280 Α')
- Νόμος 2817/2000 (Φ.Ε.Κ. 78 Α')
- Νόμος 2819/2000 (Φ.Ε.Κ. 84 Α')
- Νόμος 2889/2001 (Φ.Ε.Κ. 37 Α')
- Νόμος 2909/2001 (Φ.Ε.Κ. 90 Α')
- Νόμος 2916/2001 (Φ.Ε.Κ. 114 Α')

- Νόμος 2919/2001 (Φ.Ε.Κ. 128 Α')
- Νόμος 2986/2002 (Φ.Ε.Κ. 24 Α')
- Νόμος 3027/2002 (Φ.Ε.Κ. 152 Α')
- Νόμος 3075/2002 (Φ.Ε.Κ. 297 Α')
- Νόμος 3149/2003 (Φ.Ε.Κ. 141 Α')
- Νόμος 3194/2003 (Φ.Ε.Κ. 267 Α')
- Νόμος 3205/2003 (Φ.Ε.Κ. 297 Α')
- Νόμος 3220/2004 (Φ.Ε.Κ. 15 Α')
- Νόμος 3255/2004 (Φ.Ε.Κ. 138 Α')
- Νόμος 3328/2005 (Φ.Ε.Κ. 80 Α')
- Νόμος 3369/2005 (Φ.Ε.Κ. 171 Α')
- Νόμος 3374/2005 (Φ.Ε.Κ. 189 Α')
- Νόμος 3391/2005 (Φ.Ε.Κ. 240 Α')
- Νόμος 3404/2005 (Φ.Ε.Κ. 260 Α')
- Νόμος 3443/2006 (Φ.Ε.Κ. 41 Α')

Εν αντιθέσει με τη συντριπτική πλειοψηφία των νομοθετημάτων αυτών, που εστιάζουν σε λεπτομέρειες και μεμονωμένες ρυθμίσεις, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δημιουργεί ένα γενικό περίγραμμα, το οποίο λαμβάνοντας υπόψη την αυτοτέλεια των ΑΕΙ, χαράσσει κατευθυντήριες γραμμές και αφήνει τον καθορισμό των επιμέρους θεμάτων στα ίδια τα ΑΕΙ, μέσω των εσωτερικών κανονισμών τους, ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες που προκύπτουν για κάθε ΑΕΙ. Βασικός στόχος των νέων ρυθμίσεων για τη δομή και τη λειτουργία των Α.Ε.Ι. είναι αφενός να αναλάβουν πραγματικά τις ευθύνες τους και αφετέρου να τους δοθεί η δυνατότητα να ανταποκριθούν στη σύγχρονη κοινωνική τους αποστολή.

Στις σημαντικότερες καινοτομίες που εισάγονται με το νέο σχέδιο νόμου συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Η πρόβλεψη περί σύνταξης τετραετούς ακαδημαϊκού – αναπτυξιακού προγράμματος από τα Α.Ε.Ι. που πιστεύεται ότι θα συμβάλει σημαντικά στη στήριξη και την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών τους λειτουργιών και στη μεσοπρόθεσμη διασφάλιση της οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειάς τους.

- Η θέσπιση υποχρέωσης για κατάρτιση εσωτερικού κανονισμού σε κάθε ΑΕΙ προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του και να ενισχυθεί η αυτονομία του.
- Η ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. μέσω άμεσης και συλλογικής συμμετοχής ομάδων της ακαδημαϊκής κοινότητας στην εκλογική διαδικασία.
- Ο επανακαθορισμός των βασικών λειτουργιών του ακαδημαϊκού ασύλου, ώστε αυτό να έχει αμιγώς ακαδημαϊκό χαρακτήρα.
- Η κοινωνική λογοδοσία των ΑΕΙ.
- Η ουσιαστική στήριξη στους φοιτητές από ασθενέστερα εισοδηματικά στρώματα καθώς και η σύνδεση των αποφοίτων με την κοινωνική πραγματικότητα.
- Η ενίσχυση της διαφάνειας στα ΑΕΙ, με την εφαρμογή της αρχής της δημοσιότητας σε όλες τις δραστηριότητές τους..
- Ο εξορθολογισμός των διαδικασιών για την εκλογή των μελών ΔΕΠ, ώστε να διασφαλίζεται όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοκρατία και νομιμότητα.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις και τις προκλήσεις της σύγχρονης μεταβαλλόμενης πραγματικότητας εναρμονιζόμενο με τις διεθνείς κι ευρωπαϊκές πρακτικές. Φιλοδοξεί να θέσει το ελληνικό σύστημα Ανώτατης Εκπαίδευσης σε τροχιά εξέλιξης, ώστε αυτό να καταστεί πρωτοπόρο σε διεθνές επίπεδο. Επιδιώκει την ποιοτική αναβάθμιση της Ανώτατης Εκπαίδευσης έτσι ώστε να ανταποκριθεί στον πολυδιάστατο ρόλο που της αναλογεί για το αναπτυξιακό μέλλον της χώρας και ιδίως της νέας γενιάς της.

Για να καταστεί δε ευκολότερη η νομοτεχνική χρήση των ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο νόμου, έχει καταβληθεί προσπάθεια οι ρυθμίσεις αυτές να έχουν σημεία αναφοράς στην υφιστάμενη νομοθεσία, ώστε να είναι δυνατή η κωδικοποίηση όλου του θεσμικού πλαισίου για την δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι., ή έστω, μέχρι να γίνει αυτό, η κωδικοποιημένη χρήση του.

Το σχέδιο νόμου έχει διαρθρωθεί σε κεφάλαια τα οποία καλύπτουν τις γενικές αρχές της δομής και λειτουργίας των Α.Ε.Ι., την αυτοδιοίκηση και την

οικονομική διαχείριση τους, τη διοικητική οργάνωση τους, θέματα που αφορούν σε προπτυχιακές σπουδές, και ειδικότερα θέματα που αφορούν συγκεκριμένα στα Πανεπιστήμια και στα μέλη Δ.Ε.Π..

Επί των άρθρων του σχεδίου νόμου

Στο πρώτο άρθρο εμπλουτίζεται και εξειδικεύεται η αποστολή των Α.Ε.Ι. με αναφορές στην ερευνητική συνεργασία και την προαγωγή της ισότητας. Αναδεικνύεται ο αναπτυξιακός και ερευνητικός τους χαρακτήρας, ως απαραίτητο συμπλήρωμα του μορφωτικού τους ρόλου. Παράλληλα τονίζεται ο ανθρωπιστικός χαρακτήρας της αποστολής λειτουργίας των Α.Ε.Ι..

Με το δεύτερο άρθρο οριοθετείται ο χώρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς καθίσταται σαφής η διάκριση σε πανεπιστημιακό και τεχνολογικό τομέα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θέτει το άρθρο 16 του Συντάγματος. Έτσι αποσαφηνίζεται το νομικό περιεχόμενο του όρου «Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα», ώστε να αναφέρεται τόσο στα Πανεπιστήμια όσο και στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, καθώς ο όρος αυτός έχει συνταγματική αναφορά και με τη ρύθμιση του ν. 2916/2001 είχε καταστεί προβληματικός.

Το τρίτο άρθρο περιλαμβάνει τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος του ακαδημαϊκού ασύλου. Με τη σχετική διάταξη ενισχύεται και αποσαφηνίζεται η κατοχύρωση του ακαδημαϊκού ασύλου για την προάσπιση αποκλειστικά ακαδημαϊκών ελευθεριών και του δικαιώματος στη γνώση και τη μάθηση στην ανώτατη παιδεία. Με τον τρόπο αυτό αποτρέπεται η κατάχρηση του ακαδημαϊκού ασύλου για πράξεις που δεν έχουν καμία σχέση με την ακαδημαϊκή λειτουργία των Α.Ε.Ι.. Οι αρμοδιότητες χειρισμού των σχετικών θεμάτων περιέρχονται πλέον στο Πρυτανικό Συμβούλιο για τα Πανεπιστήμια και το Συμβούλιο για τα Τ.Ε.Ι., καθώς το σχήμα της Επιτροπής Ασύλου ως ειδικού αρμοδίου οργάνου αποδείχθηκε μέχρι σήμερα αναποτελεσματικό.

Με το τέταρτο άρθρο αναδεικνύεται η υποχρέωση των Α.Ε.Ι. να καταρτίσουν και να υιοθετήσουν Εσωτερικό Κανονισμό. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι από τα

23 υφιστάμενα Πανεπιστήμια, μόλις τα 12 έχουν ήδη Εσωτερικό Κανονισμό και δυο ακόμη έχουν υποβάλλει το σχετικό κείμενο προς έγκριση στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της μη έγκαιρης υιοθέτησης Εσωτερικού Κανονισμού από τα Α.Ε.Ι., προβλέπεται η κατάρτιση πρότυπου Εσωτερικού Κανονισμού που ισχύει σε περίπτωση μη έγκαιρης υιοθέτησης του αντίστοιχου Κανονισμού από τα Α.Ε.Ι.. Παράλληλα, εάν τα Α.Ε.Ι. δεν συμμορφωθούν με τον πρότυπο Κανονισμό ή δεν εκπονήσουν τον δικό τους Κανονισμό, προβλέπονται κυρώσεις που συνίστανται στην μη έκδοση κρίσιμων διοικητικών πράξεων, μέχρι να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Παράλληλα, αυξάνονται σημαντικά τα θέματα τα οποία ρυθμίζονται με τους Εσωτερικούς Κανονισμούς, τονίζοντας ακόμη περισσότερο την αυτοδιοικητική φύση των Α.Ε.Ι..

Στο πέμπτο άρθρο καθιερώνεται ο τετραετής ακαδημαϊκός-αναπτυξιακός προγραμματισμός. Πρόκειται για ένα τετραετές πρόγραμμα με συγκεκριμένο περιεχόμενο για την ακαδημαϊκή και αναπτυξιακή δραστηριότητα του κάθε Α.Ε.Ι.. Ρυθμίζεται η διαδικασία ενεργοποίησης του προγραμματισμού αυτού, η οποία περιλαμβάνει τη συνεργασία των Α.Ε.Ι. με το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ο ορθολογισμός, ο ρεαλισμός, και η αποτελεσματικότητα του προγράμματος. Με τον προγραμματισμό αυτό δημιουργείται ένα στέρεο πλαίσιο για την παροχή πλήρους οικονομικής και ακαδημαϊκής αυτοδιοίκησης στα Α.Ε.Ι., όπως αυτή εξειδικεύεται σε άλλες διατάξεις του σχεδίου νόμου. Δεδομένου ότι η καθιέρωση ενός τέτοιου συστήματος απαιτεί βασικές συστημικές αλλαγές στη λειτουργία των Α.Ε.Ι. για την έναρξη υλοποίησής του, λαμβάνεται μέριμνα για την ύπαρξη μεταβατικής περιόδου, ώστε να μην υπάρξουν προβλήματα. Εκτιμάται ότι χρονικό σημείο υποβολής των προτάσεων των Α.Ε.Ι. για τον πρώτο τετραετή ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό προγραμματισμό είναι ο Φεβρουάριος 2008.

Το έκτο άρθρο του σχεδίου νόμου προβλέπει την καθιέρωση ειδικής θέσης Γραμματέα σε κάθε Α.Ε.Ι., με αυξημένες διοικητικές και οικονομικές αρμοδιότητες, για την καλύτερη υποστήριξη των αρχών διοίκησης των Α.Ε.Ι..

Πρόκειται για την ικανοποίηση ενός παγίου αιτήματος της ακαδημαϊκής κοινότητας, που έχει εκφραστεί επανειλημμένως από τις Συνόδους Πρυτάνεων των Πανεπιστημίων και Προέδρων των Τ.Ε.Ι., ώστε να μπορούν να έχουν έγκαιρη και έγκυρη τεχνοκρατική υποστήριξη κατά τη διαχείριση διοικητικών και οικονομικών θεμάτων των Α.Ε.Ι. Για το λόγο αυτό προβλέπονται αυξημένες αποδοχές για τις θέσεις αυτές ώστε να υπάρξει κίνητρο για έμπειρους τεχνοκράτες να ενδιαφερθούν. Επιπλέον περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για όσους κατέχουν τις ήδη υφιστάμενες θέσεις προϊσταμένων γραμματείας στα Α.Ε.Ι., οι οποίες θα καταργηθούν με τον διορισμό των Γραμματέων.

Στο έβδομο άρθρο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις οικονομικού περιεχομένου που ουσιαστικά θεμελιώνουν την οικονομική αυτοδιοίκηση των Α.Ε.Ι. Κατ' αρχήν, προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως προς τον έλεγχο σκοπιμότητας και νομιμότητας των δαπανών των Α.Ε.Ι.. Κύρια καινοτομία αποτελεί η παροχή δημοσιονομικής αυτοδιοίκησης στα Α.Ε.Ι. με δυνατότητα μεταφοράς πόρων, από έτος σε έτος, στα πλαίσια του τετραετούς προγραμματισμού, και από ένα κωδικό προϋπολογισμού σε άλλο, σε ποσοστό 20%. Παράλληλα, καθιερώνεται η δυνατότητα πόρων από ένα Α.Ε.Ι. σε άλλο, πάντα στα πλαίσια των τετραετών προγραμματισμών, όταν διαπιστώνεται ολιγωρία στην υλοποίηση των σχετικών προγραμμάτων. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται ιδιαίτερα ευέλικτη η δημοσιονομική διαχείριση των Α.Ε.Ι. ενόψει της σύνθετης και ιδιαίτερα κρίσιμης αποστολής τους. Επιπλέον καθιερώνει σύστημα εσωτερικού δημοσιονομικού ελέγχου για τη πληρέστερη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης στα οικονομικά των Α.Ε.Ι..

Το όγδοο άρθρο ενισχύει το δημοκρατικό χαρακτήρα της διοικητικής λειτουργίας των Α.Ε.Ι καθώς προβλέπει νέα ρύθμιση της διαδικασίας εκλογής των αρχών διοίκησης των Ιδρυμάτων και των οργάνων διοίκησης των Τμημάτων, με καθιέρωση του συστήματος της καθολικής ψηφοφορίας των φοιτητών και του υπολογισμού του βάρους της ψήφου τους, με συγκεκριμένα ποσοστά, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους. Για την αποφυγή τυχόν

αιφνιδιασμών, και με δεδομένη τη χρονική στιγμή διενέργειας των εκλογών, κατά τις διατάξεις του Ν. 3443/2006, προβλέπεται ότι οι διατάξεις του όγδοου άρθρου θα τεθούν σε ισχύ από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Με το ένατο άρθρο παρέχεται η δυνατότητα στα Α.Ε.Ι. να προβούν σε διοικητική αναδιάρθρωση για να δημιουργήσουν Σχολές που να περιλαμβάνουν Τμήματα ομοιογενούς γνωστικού αντικειμένου. Παράλληλα καθορίζεται η διαδικασία για τη δημιουργία νέων τμημάτων ώστε αυτά να στηρίζονται σε ορθολογικά και τεχνοκρατικά κριτήρια, ακαδημαϊκού χαρακτήρα, που θα διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα τους. Έτσι θα αποφευχθεί το ατυχές προηγούμενο της αθρόας δημιουργίας Τμημάτων ανά την χώρα, χωρίς κάποιο προγραμματισμό, που οδήγησε σε υπερβολικά μεγάλο αριθμό νέων Τμημάτων, των οποίων η σκοπιμότητα ύπαρξης δεν είχε ακαδημαϊκή διάσταση.

Στο δέκατο άρθρο καθιερώνεται τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ της Γενικής Συνέλευσης Τμήματος για θέματα που αφορούν στα Τμήματα των Α.Ε.Ι..

Στο ενδέκατο άρθρο θεσμοθετείται η Επιτροπή Δεοντολογίας στα Α.Ε.Ι., ως θεματοφύλακας της τήρησης και εφαρμογής κανόνων δεοντολογίας με σύνθεση που διασφαλίσει τη συμμετοχή της ακαδημαϊκής ηγεσίας του κάθε ιδρύματος.

Με το δωδέκατο άρθρο προβλέπεται η δημιουργία υπηρεσιών συμβουλευτικής και στήριξης των φοιτητών σε ακαδημαϊκό και ψυχολογικό επίπεδο, για την αντιμετώπιση δυσκολιών στις σπουδές τους. Τα μέλη του διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. έχουν σημαντικό ρόλο στην παροχή αυτών των υπηρεσιών ως σύμβουλοι σπουδών. Με τον τρόπο αυτό αναδεικνύεται εμπράκτως το ενδιαφέρον της ελληνικής πολιτείας για την ακαδημαϊκή πορεία των φοιτητών και τη δημιουργία των βέλτιστων συνθηκών για την πρόοδο τους.

Στο δέκατο τρίτο άρθρο παρέχονται μορφές οικονομικής ενίσχυσης για τους φοιτητές. Αυτές συνίστανται σε ανταποδοτικές υποτροφίες για φοιτητές που παρέχουν έργο στο Α.Ε.Ι. και στη δυνατότητα για λήψη άτοκων δανείων για φοιτητές που έχουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, με ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής. Με τον τρόπο αυτό, καταβάλλεται προσπάθεια να διευρυνθεί η οικονομική δυνατότητα για σπουδές, σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται σοβαρή οικονομική αδυναμία, η οποία λειτουργεί ανασταλτικά για την ακαδημαϊκή πρόοδο των φοιτητών.

Το δέκατο τέταρτο άρθρο περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις για τον καθορισμό της ανώτατης διάρκειας σπουδών. Ειδικότερα καθιερώνεται ο κανόνας της προσαύξησης κατά 100% του ελάχιστου αριθμού εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, με δυνατότητα κατ' εξαίρεση παράτασης για δυο εξάμηνα. Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα για διακοπή και επανέναρξη σπουδών για ειδικούς λόγους, ενώ με την ίδια διάταξη ρυθμίζεται το ζήτημα των «αιωνίων φοιτητών», καθώς υπάρχει πρόβλεψη όσους φοιτητές που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου έχουν ξεπεράσει το χρονικό όριο σπουδών, να τις ολοκληρώσουν σε 5 έτη. Ρυθμίζεται τέλος το καθεστώς απώλειας της φοιτητικής ιδιότητας σε κάθε περίπτωση. Για να μην υπάρξει κάποιο πρόβλημα ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, διευκρινίζεται ότι οι ρυθμίσεις του ισχύουν από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Κατά το δέκατο πέμπτο άρθρο οι γενικές συνελεύσεις των Τμημάτων θα ορίσουν τους καταλόγους των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων, και παράλληλα ρυθμίζεται το σχετικό δικαίωμα των φοιτητών. Προβλέπεται διαδικασία κοστολόγησης των συγγραμμάτων αυτών, για λόγους δημοσιονομικής εξυγίανσης του σχετικού συστήματος αλλά και υποχρέωση των διδασκόντων στα Α.Ε.Ι. να παρέχουν διάγραμμα μελέτης στους φοιτητές, ώστε να καθίσταται αποτελεσματικότερη και διαφανέστερη η εκπαιδευτική διαδικασία.

Στο δέκατο έκτο άρθρο ορίζεται ρητά η ελάχιστη διάρκεια ακαδημαϊκού εξαμήνου σε δεκατρείς εβδομάδες, σε συνάρτηση με τον ελάχιστο αριθμό

πιστωτικών μονάδων, σύμφωνα με το σύστημα που καθιερώθηκε με τον ν. 3374/2005. Οι πιστωτικές μονάδες έτσι ανάγονται στο βασικό κριτήριο ακαδημαϊκής προόδου, με καθορισμό ελάχιστου χρονικού ορίου ανά εξάμηνο, προσαρμόζοντας έτσι την ελληνική ανώτατη εκπαίδευση στις απαιτήσεις της διαδικασίας για την καθιέρωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Και στην περίπτωση του άρθρου αυτού, για να μην υπάρξει κάποιο πρόβλημα ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του, διευκρινίζεται ότι οι ρυθμίσεις του ισχύουν από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Το δέκατο έβδομο άρθρο καθιερώνει τη δυνατότητα οργάνωσης ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών σε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο.

Το δέκατο όγδοο άρθρο προβλέπει και εξειδικεύει την υποχρέωση των Α.Ε.Ι. για δημοσιοποίηση των εγγράφων της ακαδημαϊκής και διοικητικής τους λειτουργίας, σε δικτυακούς τόπους και ιστοσελίδες. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η πρόσβαση κάθε ενδιαφερομένου στα σχετικά έγγραφα και θωρακίζεται θεσμικά η διαφάνεια στη λειτουργία των Α.Ε.Ι..

Το δέκατο ένατο άρθρο ολοκληρώνει την βασική πολιτική επιλογή για διαφάνεια στην ανώτατη εκπαίδευση καθώς ρυθμίζει την κοινωνική λογοδοσία των Α.Ε.Ι. ενώπιον του αντιπροσωπευτικότερου οργάνου κοινωνικού ελέγχου, της Βουλής, με συζήτηση των πεπραγμένων τους, όπως αυτά αποτυπώνονται στους ετήσιους απολογισμούς τους, σε δημόσιες συνεδριάσεις.

Στο εικοστό άρθρο προσδιορίζονται και ενισχύονται οι αρμοδιότητες της Κοσμητείας κατά τρόπο που να καταστήσουν το όργανο αυτό ενεργό, καθώς σε πολλές περιπτώσεις έχει παρατηρηθεί ότι η λειτουργία του έχει ατονήσει στα πλαίσια της ακαδημαϊκής διοίκησης των Πανεπιστημίων.

Με το άρθρο είκοσι ένα καθιερώνεται τεκμήριο αρμοδιότητας της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης κάθε Τμήματος για θέματα αμιγούς ακαδημαϊκής φύσεως που αφορούν στο Τμήμα.

Με το άρθρο είκοσι δυο επαναπροσδιορίζεται η εκπροσώπηση των φοιτητών στα διάφορα πανεπιστημιακά όργανα και καθορίζεται η χρονική διάρκεια και η διαδικασία ορισμού των εκπροσώπων των φοιτητών, κατά τρόπο που να επιτρέπει την ομαλή και σταθερή εκπροσώπηση τους, απαλείφοντας σχετικές αβεβαιότητες που κατά καιρούς έχουν σημειωθεί στις σχετικές διαδικασίες.

Το άρθρο είκοσι τρία προβλέπει την δημιουργία ενιαίων και αυτοτελών γνωστικών αντικειμένων των μελών Δ.Ε.Π., έτσι ώστε να είναι σαφής η επιστημονική εξειδίκευση του καθενός και να μην δημιουργούνται προϋποθέσεις «φωτογραφικών» προκηρύξεων θέσεων. Παράλληλα προβλέπεται διαδικασία μετατροπής των γνωστικών αντικειμένων των ήδη υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. ώστε να προσαρμοστούν στις ανωτέρω προδιαγραφές. Τέλος, ως ένα ακόμη στοιχείο ενίσχυσης της διαφάνειας στη λειτουργία των Α.Ε.Ι. ρυθμίζεται η διαδικασία της προκήρυξης θέσεων Δ.Ε.Π. στο διαδίκτυο.

Με το εικοστό τέταρτο άρθρο εισάγεται ρύθμιση ώστε στα εκλεκτορικά σώματα για την εκλογή μελών Δ.Ε.Π., οι συμμετέχοντες εκλέκτορες να προέρχονται κατά το 1/3 από άλλο Τμήμα ή Α.Ε.Ι., με προϋπόθεση την ταύτιση ή τη συνάφεια του γνωστικού αντικειμένου. Έτσι δημιουργούνται συνθήκες διαδικασίας εκλογής που μειώνουν σημαντικά τη δυνατότητα μεροληπτικών κρίσεων από μέλη Δ.Ε.Π. που ανήκουν όλα στο ίδιο Τμήμα. Παράλληλα ρυθμίζονται διαδικαστικά θέματα της εισηγητικής έκθεσης στα πλαίσια της διαδικασίας εκλογής μελών Δ.Ε.Π. αλλά και θέματα συγκρότησης εκλεκτορικών σωμάτων με σύνθεση που δεν θα μεταβάλλεται αδικαιολόγητα ούτε θα καθυστερεί η σύγκληση τους επ' αόριστον.

Το εικοστό πέμπτο άρθρο αποτελεί τον πυρήνα της ακαδημαϊκής αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι. καθώς καθιστά τους Πρυτάνεις αποκλειστικά υπεύθυνους για το διορισμό των μελών Δ.Ε.Π. , προβλέποντας για τον

Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρόλο αποκλειστικά ελεγκτικό, που ασκείται είτε κατόπιν προσφυγής είτε αυτεπάγγελτα, αλλά μετά την πράξη διορισμού. Έτσι τα Α.Ε.Ι. αποκτούν τις αρμοδιότητες αλλά και τις ευθύνες νομιμότητας που το Σύνταγμα προδιαγράφει για αυτά. Παράλληλα εξορθολογίζεται το σύστημα προκήρυξης θέσεων μελών Δ.Ε.Π. που κενώνονται για κάθε αίτια.

Στο εικοστό έκτο άρθρο εξειδικεύονται τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών ΔΕΠ, αναδεικνύοντας ως κανόνα το καθεστώς της πλήρους απασχόλησης για τα μέλη Δ.Ε.Π.. Θεσπίζονται κυρώσεις για μέλη ΔΕΠ που παραβαίνουν τα καθήκοντα τους και τις υποχρεώσεις τους. Επίσης προβλέπεται η δυνατότητα μελών Δ.Ε.Π. που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας να συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε θέσεις και έργα, όπου η εμπειρία τους και οι γνώσεις τους θα είναι χρήσιμες. Στην ίδια διάταξη θεσπίζεται η δυνατότητα ερευνητών να διδάξουν σε Α.Ε.Ι. ως επισκέπτες καθηγητές ή να κρίνουν διδακτορικές διατριβές, αξιοποιώντας έτσι την επιστημονική γνώση τους. Τέλος, αλλάζει το νομικό καθεστώς της μετακίνησης των μελών Δ.Ε.Π. από Α.Ε.Ι. σε Α.Ε.Ι. καθώς τίθεται ως στοιχείο σε αυτή τη διαδικασία η ακαδημαϊκή κρίση.

Το άρθρο είκοσι επτά μεταρρυθμίζει ριζικά το καθεστώς μελών Δ.Ε.Π. μερικής απασχόλησης, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στα δεδομένα του τετραετούς ακαδημαϊκού - αναπτυξιακού προγραμματισμού. Παράλληλα καθιστά το καθεστώς αυτό ιδιαίτερα εξαιρετικό, σε συνδυασμό με τη ρύθμιση του προηγούμενου άρθρου. Έτσι παρέχεται ορθολογικά πλέον η δυνατότητα στα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων να μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε θέσεις του Δημόσιου Τομέα.

Το εικοστό όγδοο άρθρο προβλέπει τη κωδικοποίηση όλης της νομοθεσίας περί Α.Ε.Ι., κάτι ιδιαίτερα χρήσιμο, δεδομένου του πολύπλοκου χαρακτήρα της που αναδείχθηκε ανωτέρω.

Τέλος στο εικοστό ένατο άρθρο ορίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου.

Για την αντιμετώπιση των προαναφερόμενων θεμάτων προτείνεται η ψήφιση από την Εθνική Αντιπροσωπεία του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, οι ρυθμίσεις του οποίου προκαλούν δαπάνες σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού σύμφωνα με την Ειδική Έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Οι Υπουργοί

**Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης
& Αποκέντρωσης**

Οικονομίας & Οικονομικών

Προκόπιος Παυλόπουλος

Γεώργιος Αλογοσκούφης

Ανάπτυξης

Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων

Δημήτριος Σιούφας

Μαριέττα Γιαννάκου